РЕСПУБЛИКАМИЗ ПАХТАСИ 2.500.000 ТОННАДАН ОШДИ

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

12 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 197 (3169).

8 октябрь ЖУМА 1965 йил

Баҳоси 2 тийин

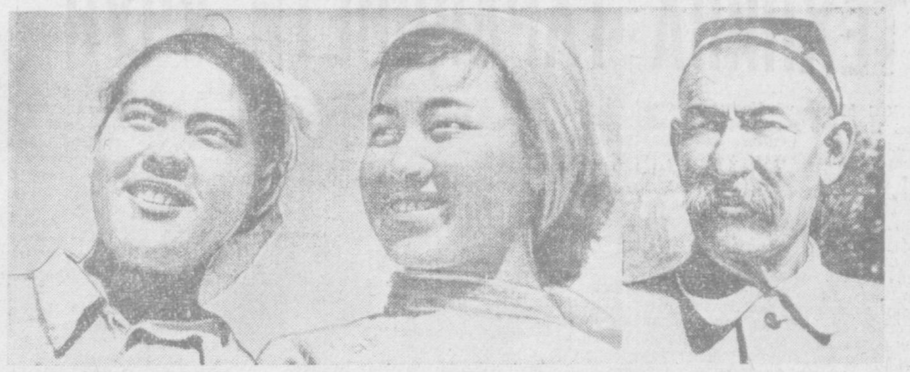

ЧИМКЕНТ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ КАТТА ҒАЛАБАСИ

Ўзбекистон билан қўшни бўлган Қозоғистон ССР Чимкент области хўжаликларининг деҳқонлари КПСС XXIII съезди шарафига бошланган мусобақада ажойиб меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Улар давлатга пахта сотиш йиллик планини муддатидан олдин бажардилар. Тайёрлаш пунктларига 71,3 минг тоннага яқин пахта топширилди. Пахтанинг 97,5 проценти биринчи сортга қабул қилинди. Пландан ташқари 5,7 минг тонна «оқ олтин» топширган Сариоғоч, Бугун ва Сайрам районларининг хўжаликлари планни бажаришга катта ҳисса қўшдилар.

Етиштирилган ҳосилни тезроқ териб олиш учун курашда механизаторлар айниқса зўр ғайрат кўрсатдилар. Далаларда иш энг қизғин пайтларда 500 дан кўпроқ комбайн ишлади. Бункерлардан 15 минг тоннадан кўпроқ пахта тўкилди. Йиғим-терим даврида кўпгина механик-ҳайдовчилар фидокорлик билан меҳнат қилдилар. Чордора районидаги «Келесский» совхозининг механик-ҳайдовчиларидан Ш. Абдураимов, Р. Моор, Р. Гнейдин, Ж. Лесова, Ш. Абдураимов, О. Шлейхенмайерлар, Чапаев номли совхознинг механик-ҳайдовчиларидан А. Абдуллаев, К. Нейман, Т. Мамажонов ва бошқалар 60-90 тоннадан қимматли хом ашё териб бердилар. «Келесский» совхозида машиналар билан ҳосилнинг ярмидан кўпроғи йиғиштириб олинди. Механизаторлар планга нисбатан яна 20 процентдан пахта териб беришга қарор қилдилар.

Чимкент областидаги хўжаликлар бу йил далаларнинг ярмидан кўпроғида ғўзанинг перспектив С-4727 навини етиштирдилар. Бу навни ўзбек селекционери Б. П. Страумал яратган. Ғўзанинг бу нави Қозоғистон ерида яхши ўсди: унинг кўсаклари ҳамма жойда қийғос ва барвақт очилди.

Чимкентликлар топшириқни бажариб, мамлакатга яна 10 минг тонна пахта топширишга қарор бердилар. (ЎзТАГ).

МАШЪАЛЛАР АРМУҒОНИ

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИДАГИ «ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» КОЛХОЗИНИНГ РАИСИ, СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ А. МАТҚОБУЛОВ ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

Пахтачиликни йил сайин ривожлантираётган, ҳосилдорликни ошираётган, арзон пахта етиштириш учун курашаётган колхозимиз аъзолари ва механизаторлари 1965 йилда, етти йилликнинг сўнгги, якунловчи йилида айниқса катта ютуқни қўлга киритдилар. **1700 гектар ернинг ҳар гектаридан ҳозиргача 30 центнердан ҳосил йиғиб олиб 36 иш кунида йиллик планни муваффақиятли бажарганликлари ва мамлакатга 5025 тонна Дўрмон пахтаси етказиб берганликлари тўғрисида рапорт йўлладилар.** Сотилган пахтанинг ҳаммаси уруғлик бўлиб, фақат биринчи сортга қабул қилинди.

Катта майдонлардан мўл ҳосил етиштиришимизда ва бу ҳосилни қисқа вақт ичида йиғиб-териб олишимизда колхозчилар ва механизаторларнинг фидокорона қилган меҳнати ўзининг порлоқ натижасини кўрсатди. Комплекс механизациялашган звеноларга моҳирлик билан бошчилик қилган Рихсибой Содиқов, Шамши Тўлаганов, Мўша Каримов, Юрий Қодиров, Қурбонбой Бойматов ўртоқларнинг звенолари ўтган йиллардагига қараганда пахта ҳосилини анча оширдилар.

Сув камчил бўлган бу йилги шароитда пахтакорларимиз мисли кўрилмаган ғайрат ва шижоат кўрсатишди. Улар ғўза парвариши намунали йўлга қўйиш билан бирга сувдан тежаб-тергаб фойдаланишга, ҳар бир туп ғўзанинг серҳосил бўлиб ўсишига эришдилар. Бугунги кунда ғалаба рапортига қўл қўяр эканмиз, саратоннинг иссиқ, жазирама кунларида пешона тери тўккан пахтакорларимизга ва механизаторларимизга ташаккурлар айтамиз.

Планни бажарган бўлсак ҳам даламизда ҳали ҳосил кўп. Биз шуни ҳисоблаб чиқиб, **қўшимча равишда давлатга 1500 тонна пахта топшириш мажбуриятини олдик. Бу мажбуриятимизни шараф билан бажариб, гектаридан олинган ҳосилни 40 центнерданга етказамиз.**

Биз йиғим-терим бошланган дастлабки кунларда Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхозга 7 та пахта териш машинаси юбориб, уларга яқиндан ёрдам бердик. Бизнинг машиналар билан колхознинг 400 тоннадан ортиқ пахтаси териб олинди.

Партия ва ҳукуматимиз пахтанинг нархини оширганлиги колхозчи деҳқонларни ғоят хурсанд қилди. **Биз юқори сифатли пахта топширганимиз учун 100 минг сўм қўшимча пул олдик.** Бундан ташқари пахтанинг таннархи мўлжалдагидан анча кам бўлди. Бир центнер пахта 20 сўм 58 тийин ўрнига 17 сўм 20 тийинданга тўғри келди. Шу сабабли сметадаги 1 миллион 886 минг ўрнига пахтанинг ўзидан 1 миллион 950 минг сўм даромад олдик. Сабзавотчиликдан, боғдорчиликдан ва чорвачиликдан олган даромадларимиз қўшилиб, колхознинг умумий даромади 3 миллион 500 минг сўмга етди. Колхозда йиллик планнинг барвақт бажарилишида райондаги бир қанча мактабларнинг ўқувчилари, ташкилотларнинг ходимлари бизга катта ёрдам бердилар. Биз уларнинг бу ҳимматларидан чексиз миннатдормиз.

Қувонч билан шуни айтиш керакки, давлатга гўшт, тухум, сабзавот, қовун-тарвуз, мева, узум, пилла етказиб бериш планлари ошириб бажарилди. Эрта-индин сут соғиб олиш ва давлатга топшириш планининг ҳам адо этилганлиги тўғрисида рапорт берамиз.

Суратларда: (чапдан ўнгга) чевар теримчилардан К. Умарқулова, У. Шерматова, колхоз раиси А. Матқобулов, бригада бошлиқларидан М. Шералиева ва Ф. Ҳакимов ўртоқлар.

А. ТЎРАЕВ фотолари.

ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШИНГ

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети районлар, колхозлар ва совхозларда пахта териш ва давлатга топшириш юзасидан бошланган социалистик мусобақанинг октябрь ойининг дастлабки беш кунлигидаги якунларини кўриб чиқиб, область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғини **Калинин районига** (район партия комитетининг секретари **Камолов,** район ижроия комитетининг раиси **Тожиев,** район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **Убайдуллаева,** район комсомол комитетининг секретари **Раҳимжонова,** «Узсельхозтехника» бирлашмаси район бўлими бошқарувчиси **Усмонов** ўртоқлар) бериш ҳақида қарор қабул қилди. Район беш кунликда пахта териш ва давлатга топширишда 13,12 процент, машина билан пахта теришда 11 процент ўсишга эришиб, йиллик пахта тайёрлаш планини 82,40 процент бажарган. Машина терими плани 55,60 процент адо этилган. Байроқ Оққўрғон районидан олиб берилади.

Пахта теримида фаол қатнашаётган энг яхши механик-ҳайдовчиларни ва теримчиларни мукофотлаш учун Калинин районига 300 сўм пул ажратиш область молия бўлимига топширилди.

Область партия комитети ва область ижроия комитети пахта териш ва давлатга сотишда Янгийўл райони хўжаликларининг яхши ишлаганликларини қайд қилди.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Оққўрғон районидаги **«Коммунизм» совхозида** (совхоз директори **Баҳодиров,** партия ташкилотининг секретари **Исломов,** ишчилар комитетининг раиси **Тоғабоев,** комсомол ташкилотининг секретари **Эрмакбоев,** бош агроном **Раҳматов,** бош инженер **Гариев,** бош бухгалтер **Пак** ўртоқлар) қолдирилди. Совхоз сўнгги беш кунликда пахта териш ва давлатга топширишда 19,58 процент, машина теримида 25,31 процент ўсишга эришиб, пахта тайёрлаш йиллик планини 128,29 процент бажарган. Пахтани машина билан териш йиллик плани эса 110 процент адо этилган.

Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли, Бўка районидаги 2-«Пискент» совхозларининг пахта теришни яхши ташкил этганликлари қайд қилинди.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Оққўрғон районидаги **Свердлов номли колхозга** (раиси **Юсупов,** партия ташкилотининг секретари **Бобомуротов,** комсомол ташкилотининг секретари **Умаров,** бош инженер **Пак,** бош бухгалтер **Содиқов** ўртоқлар) берилди. Колхоз беш кунликда пахта териш ва давлатга сотиш бўйича 20,8 процент, машина билан пахта теришда 35,28 процент ўсишга эришиб, пахта тайёрлаш йиллик планини 94,96 процент бажарган. Машина билан пахта териш йиллик плани эса 168,71 процент адо этилган.

Байроқ шу райондаги «Заря коммунизма» колхозидан олиб берилади.

Оққўрғон районидаги «Заря коммунизма» ва Бўка районидаги Ҳамза номли колхозларнинг пахтани териш ва давлатга сотишни яхши ташкил қилганликлари таъкидланиб ўтилди.

Ҳурмат ТАХТАСИ

Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитети давлатга пахта топшириш планини муддатидан илгари бажарган қуйидаги колхозларни область ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ёзишга қарор қилдилар:

Оққўрғон районидаги КУЙБИШЕВ НОМЛИ КОЛХОЗ (раиси Э. Ниёзов, партия ташкилотининг секретари Т. ТОҒАЕВ, комсомол ташкилотининг секретари Ж. АЛИМОВ, бош агроном Б. ҒАНИЕВ, бош инженер О. ҚЎШОҚОВ, бош бухгалтер Қ. САРИБОЕВ ўртоқлар). Бу колхоз пландан ташқари қўшимча 1500 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

Оққўрғон районидаги ОХУНБОБОЕВ НОМЛИ КОЛХОЗ (раиси Н. КУКС, партия ташкилотининг секретари С. ОТАҚУЛОВ, комсомол ташкилотининг секретари Э. ҚОДИРОВ, бош агроном Х. ХУДОЙҚУЛОВ, бош инженер К. ОТАБОЕВ, бош бухгалтер А. РАЙИМҚУЛОВ). Бу колхоз пландан ташқари 500 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

Оққўрғон районидаги ЭНГЕЛЬС НОМЛИ КОЛХОЗ (раиси О. САФАРОВ, партия ташкилотининг секретари КИМ ВЛАДИМИР, комсомол ташкилотининг секретари У. УСЕНБОЕВ, бош агроном ТЕН НИКОЛАЙ, бош инженер ПАК НИКОЛАЙ, бош бухгалтер ЮГАЙ АЛЕКСЕЙ ўртоқлар). Бу колхоз пландан ташқари 280 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

315 минг тонна Тошкент пахтаси учун

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 7 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан бери	Шу жумладан бир кунда машина терими	Мавсум бошидан бери
ОРЖОНИКИДЗЕ	1,41	103,70	1,20	95,10
Ўрта Чирчиқ	2,07	92,50	1,94	98,31
Оққўрғон	2,53	92,41	2,82	111,75
Юқори Чирчиқ	2,21	91,17	4,33	95,96
Бўка	2,02	89,19	2,03	98,13
Калинин	2,70	85,10	1,40	57,00
Янгийўл	2,92	74,52	2,47	64,93
Бекобод	1,87	72,06	1,83	76,05
Область бўйича:	2,27	86,33	2,26	91,83

* * *

Республикамиз областларида 7 октябргача қуйидаги миқдорда пахта тайёрланди. (Планга нисбатан процент ҳисобида) Биринчиси — йиллик план; иккинчиси — машина терими; Қашқадарё — 80,35, 35,22; Бухоро — 74,70, 24,90; Фарғона — 73,47, 63,32; Сурхондарё — 71,62, 71,12; Самарқанд — 67,80, 46,28; Андижон — 64,93, 47,49; Хоразм —61,56, 33,82; Қорақалпоғистон АССР — 56,10, 35,25; Сирдарё — 54,70, 69,02.

Республика бўйича бир кунда 2,00, мавсумда 68,27, машинада 56,66 процент пахта тайёрланди.

ЯНГИЛИК ҒОЛИБ ЧИҚДИ

БЎКА РАЙОНИДАГИ «ЛЕНИН ЙЎЛИ» КОЛХОЗИДАН РЕПОРТАЖ

□ □ □

Бўка районидаги энг йирик хўжаликлардан бири «Ленин йўли» колхозида бўлдик. Йил—ўн икки ой астойдил меҳнат қилган колхоз аъзолари давлатга пахта топшириш планини муддатидан илгари ортиғи билан бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар. **1660 гектар ернинг ҳар гектаридан 21,5 центнердан ҳосил олинди. Эл хирмонига 3200 тоннадан ортиқ «оқ олтин» тўкилди.**

Биз колхоз пахтакорларининг бундай катта ютуқларга қандай қилиб эришганликларини билиш мақсадида правление раиси ўрток Ислом Бўрихўжаев билан суҳбатлашдик. У бизга деҳқончиликда қўлланилаётган янгиликлар ва бу янгиликларнинг ҳосияти тўғрисида сўзлаб берди.

— **Икки йилдан бери,** — деди у. — **чигитни янтарь кислотаси билан дорилаб экаяпмиз. Фойдаси жуда катта бўляпти.** Биринчидан, чигит барвақт униб чиқади, ёш ғўза ўзини тез тутиб олиб, бақувват ўсади. Ҳеч қандай касалликка чалинмайди.

Иккинчидан, эрта ҳосилга кириб, пахтаси ками билан бир ҳафта эртаги бўлади. Шу сабабли биз йиғим-теримни кечикмасдан тамомлашга эришамиз. Ҳосилдорлик ҳам ошади.

— Янтарь кислотаси билан дорилаб чигит экилабошлагандан бери гектаридан олинаётган ҳосил кўпайяпти, дедингиз. Шу тўғрида батафсил айтиб берсангиз?

— 1963 йилда гектаридан олинган ҳосил бор-йўғи 19 центнерданга тўғри келди. Ўтган йили эса олимларимизнинг маслаҳатига кўра асосий майдонларга **чигитни янтарь кислотаси билан дорилаб экканимизда ҳосилдорлик гектар бошига 6-7 центнерданга кўпайди.** Мана бу йил эса 30 центнерданни мўлжаллаб турибмиз. Деҳқончиликда фан ютуқлари, илғорлар тажрибаси, янгилик ғолиб чиқяпти.

— Колхозда меҳнат қандай ташкил этилган?

— Комплекс механизациялашган звенолар пахтачилигимизнинг истиқболи эканлигини тажрибада синаб кўряпмиз. Ҳар бир звено бошлиғи ўз ерига, техникасига ўзи хўжайин. Ҳосилдорликнинг ошишидан улар моддий манфаатдор. Шундай бўлгандан кейин звено аъзолари пала-партиш, шошма-шошарлик билан иш қилишмайди. Брак иш қилинса, ҳосил кам бўлиб қолса ўзларига зиён. Ҳамма иш кўнгилдагидек сифатли бўлса, ҳосил баракали бўлади, ўзларига фойда. Ана шуни яхши билишади. **44 та комплекс механизациялашган звеномиз бор. Бошлиқларининг ҳаммаси техникани пухта эгаллаб олган механизаторлардан.** Ўзлари чигит экишади, ғўзани парвариш қилишади, ҳосилини машинада теришади. Мана, мисол учун Худойберди Усмонов, Жиянча Ҳайдаров, Эргаш Жалолов, Худойқул Исмоилов ўртоқлар бошчилик қилаётган звеноларнинг ишини олиб кўрайлик. Улар бошлиқ звеноларда гектаридан 28-30 центнердан пахта олинди. Ўзларичи? Машинада 60-70 тоннадан «оқ олтин» териб беришди. Оладиган даромадлари ҳам шунга яраша — ердан кўтарилган, хирмонга бункердан тўкилган ҳосилга яраша бўлади.

— Бу йил машинада қанча пахта терилди?

— Колхозимизда 40 та машина бор. Ҳаммасини мавсумга барвақт тахт қилиб қўйган эдик. Дефолнацияни меёрида ўтказдик. Механизаторлар ҳам шай бўлиб туришган эдилар. Пахтанинг 60—65 проценти очилганда ҳужумга ўтдик. Меҳнатни икки сменада ташкил қилдик. Кундан-кунга хирмонга барака кирабошлади. Баъзи кунлари йиллик планнинг 7—8 процентига етказиб пахта тайёрладик. Шундай қилиб **1800 тонна ҳосил хирмонга «зангори кема»лар ёрдамида тўкилди. Бу йилги ҳосилнинг 60 процентини ташкил этади.**

Ўртоқ Бўрихўжаев зиммага олинган социалистик мажбуриятни ҳам яқин кунлар ичида ошириб бажариш учун қизғин кураш олиб борилаётганлиги тўғрисида гапирди.

— **Яна пландан ташқари 800 тонна пахта топширмоқчимиз. Шундан 300 тоннасини механизаторларимиз териб беришга аҳд қилишган.** Бу қуруқ гап бўлиб қолмайди. Партиямиз XXIII съезди шарафига социалистик мусобақа авж олдириб юборилди.

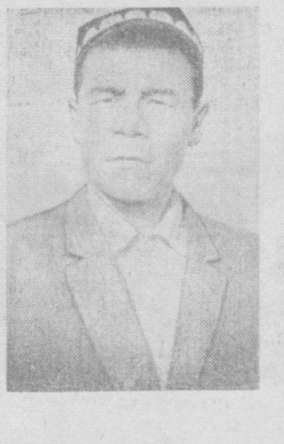

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Л. И. Брежнев, А. И. Микоян ва А. Н. Косигин ўртоқлар 6 октябрда Берлинга Вальтер Ульбрихт, Вилли Штоф, Иоганнес Дикман ва Эрих Корренс ўртоқлар номига табрик телеграммаси йўлладилар.

Телеграммада бундай дейилади: Германия Демократик Республикасининг 16 йиллиги кунида КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советидан ва бутун совет халқидан сизга ва Германия Демократик Республикасининг бутун аҳолисига самимий қутловлар йўллаймиз.

Социализм ва коммунизм қуриш учун, социалистик ҳамдўстликни жипслаштириш ва халқаро коммунистик ҳамда ишчилар ҳаракатини мустаҳкамлаш учун, тинчлик ва халқларнинг миллий озодлиги учун курашда КПСС билан Германия Бирлашган Социалистик партияси ўртасида, Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси халқлари ўртасида бузилмас бирлик қарор топганлиги бизни қувонтиради. Мамлакатларимиз ва халқларимизнинг қардошларча иттифоқи ва дўстлиги ҳозир ҳар қачонгидан ҳам мустаҳкамдир.

Германия Демократик Республикаси билан СССР партия-ҳукумат делегациялари ўртасида яқинда бўлиб ўтган музокаралар мамлакатларимизнинг сиёсий ва иқтисодий ҳамкорлиги совет ва немис халқларининг бахт-саодати йўлида, социалистик мамлакатларнинг бутун ҳамдўстлигини мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида тинмай ривожланиб бораётганлигини яна бир марта намойиш қилиб кўрсатди, дейилади телеграммада.

Совет раҳбарлари Германия Демократик Республикасининг ишчиларига, деҳқонларига, меҳнаткаш интеллигенциясига социализм қуришда, демократик, тинчликсеварлик асосларида Германияни қайта бирлаштириш учун курашда янгидан-янги катта муваффақиятлар тиладилар.

* * *

Германия Демократик Республикаси тузилганлигининг 16 йиллиги муносабати билан СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громыко Германия Демократик Республикасининг ташқи ишлар министри Отто Винцерга табрик телеграммаси юборди. (ТАСС).

КРЕМЛДА МУЗОКАРАЛАР

6 октябрда Кремлда КПСС ва Совет ҳукумати раҳбарлари билан Судан Иттифоқи партиясининг бош секретари, Мали Республикаси президенти ва ҳукуматнинг раиси Модибо Кейта ҳамда малилик бошқа партия ва давлат арбоблари ўртасида музокаралар давом этди.

Музокараларда Совет томонидан КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг раиси А. И. Микоян, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев ва бошқа расмий кишилар қатнашдилар.

Дўстона ва самимий вазиятда ўтган музокаралар вақтида томонлар халқаро аҳвол масалаларини, шунингдек ҳар икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантиришга тааллуқли бўлган масалаларни муҳокама қилишни давом эттирдилар.

(ТАСС).

МОДИБО КЕЙТА МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан, расмий визит билан СССРда меҳмон бўлиб турган Судан Иттифоқи партиясининг Бош секретари, Мали Республикасининг Президенти ва ҳукумат Раиси ўртоқ Модибо Кейта 7 октябрда Москвадан Қримга жўнаб кетди.

Ҳар икки мамлакат давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида ҳурматли меҳмонни Л. И. Брежнев, А. И. Микоян, Б. Н. Пономарев ва бошқа совет-партия ҳамда давлат арбоблари, шунингдек пойтахт меҳнаткашларининг вакиллари узатиб қолдилар. (ТАСС).

Суратларда: Бўка районидаги «Ленин йўли» колхозининг чевар теримчиси (чапдан) Гулчин Бекирова, бригада бошлиғи Эргаш Асрақулов, чевар теримчи Гулсара Ҳайитбоева, колхоз раиси Ислом Бўрихўжаев, механик-ҳайдовчи Йўлдош Жалолов ўртоқлар.

А. Абалян фотолари.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СЕНТЯБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

САНОАТИМИЗ ЯНАДА РАВНАҚ ТОПАДИ

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ УЧУН

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларида таъкидланганидек, сўнгги йилларда саноатимизда меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари бирмунча секинлашиб қолди. Ваҳоланки у ижтимоий ишлаб чиқаришнинг қай даражада самарали бўлаётганлигини кўрсатувчи муҳим белги ҳисобланади. Владимир Ильич Ленин меҳнат унумдорлиги ҳақида гапириб, у янги ижтимоий тузумнинг ғалабасини таъминловчи энг асосий омиллардан бири деган эди. Бу эса меҳнат унумдорлигини иложи борича тез суръатлар билан ўстириш ниҳоятда катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатади. Иш унумдорлиги қанча кўп бўлса, мамлакатимиз шунчалик бой ва обод, турмушимиз яхши ва фаровон бўлади.

Меҳнат унумдорлигининг ўсиши аввало техника тараққиётига боғлиқ. Саноатимиз техникавий жиҳатдан қанчалик тез юксалса, иш унумдорлиги шунчалик ортади. Лекин сўнгги йилларда саноат ишлаб чиқаришига раҳбарлик қилишда қатор камчиликлар содир бўлди. Ягона халқ хўжалик кенгашлари хилма-хил маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган кўплаб корхоналар фаолиятига талаб даражасида раҳбарлик қила олмади. Ахир бунинг уддасидан чиқиш ҳам жуда қийин эди. Совнархозлар бир тармоқдаги корхоналарни бир-биридан ажратиб юборди. Бу завод ва фабрикаларда техника тараққиётининг тез суръатлар билан боришига, демак меҳнат унумдорлигининг ортишига маълум даражада ҳалақит берди.

Фикримизнинг далили учун қатор мисоллар келтиришимиз мумкин. Ўзбекистон трактор-йиғув заводини олиб кўрайлик. Корхонамиз ишлаб чиқаришнинг жуда кўп техника-иқтисодий кўрсаткичлари жиҳатидан мамлакатимиздаги айнан корхоналардан орқада қолмоқда. Биз ана шу корхоналарда вужудга келган янгиликларни, ҳамкасабаларимизнинг илғор иш усулларини, прогрессив технологияни жорий қилишда орттирган тажрибаларини ўрганишда маълум қийинчиликларга дуч келдик, уларнинг кўпчилигини жорий қила олмадик. Чунки бу ишда бизга раҳбар ташкилотлар зарур ёрдам беришмади.

Масалан, Минск трактор заводи йирик корхона ҳисобланади. Бу ердан жуда кўп янгиликларни ўрганиш мумкин. Минск трактор заводида бўялган тракторларни қуритишда кучли электр лампаларидан фойдаланилаяпти. Бу бўёқнинг яхши қотишини, сифатли чиқишини таъминламоқда. Шестерняларданги металл қолдиқларини биздагидек механика усулида эмас, балки ультра товуш ёрдамида тозаланяпти. Бу усул ҳам биз қўлланаётганга қараганда қатор афзалликларга эга: операция тез бажарилади ва сифатли чиқади, кўп меҳнат ва иш вақти талаб қилинмайди.

Қатор бошқа деталларни тайёрлашда ҳам минскликлар прогрессив усул қўлланишяпти. Деталларни транспортировка қилиш яхши йўлга қўйилган. Ҳар бир деталь маълум бир поток линия ичида қўл кучи сарфланмасдан транспортерларда бир операциядан иккинчи операцияга узатиб берилаяпти.

Улар қўлланаётган бундай янгиликларни санаб саноғига етолмайсан. Лекин ачинадиган жойи шу ердаки, биз ана шу усулларни ўзимизга жорий қилолмадик. Ўз навбатида коллективимизнинг ҳам техника прогрессини тезлаштириш, меҳнат унумдорлигини оширишга олиб келган янгиликлари йўқ эмас. Уларнинг айримлари биринчи бор бизда қўлланган, инженер ва техникларимиз ижодий фикрининг самарасидир. Биз уларни касбдошларимиз билан баҳам кўришга ҳар доим тайёрмиз. Лекин юқоридаги сабабларга кўра Минск трактор заводи коллективи ана шу янгиликлардан баҳраманд бўлмади.

Шу ерда яна бир масала устида тўхтаб ўтмоқчимиз. У, айниқса, ремонтчиларни қизиқтиряпти. Ҳаммага маълумки, бизда трактор ишлаб чиқарувчи заводлар анчагина бор. Улар тайёрлаётган айрим агрегатлар қувватлари жиҳатидан бир хил. Лекин уларнинг деталлари ва узеллари бир-бирига сира ўхшамайди. Бу ерда ҳар хилликка йўл қўйилган. Бу ҳам трактор заводларининг турли халқ хўжалик кенгашлари доирасида ўз ҳолича ишлаши оқибатидир. Деталь ва узелларнинг турлича бўлиши тракторларни ремонт қилишни жуда қийинлаштирмоқда. Чунки ҳамма вақт ҳам зарур бўлган эҳтиёж қисмлар керагича топилавермайди. Агар турли тракторларнинг деталлари тузилиш жиҳатидан бир хил бўлса ремонт ишлари жуда ўнғайлашади, харажатлари камаяди.

Саноат ишлаб чиқаришига раҳбарликнинг тармоқ принципи асосида ташкил этилиши ана шундай камчилик ва чалкашликларни бартараф этади. Чунки эндиликда бир хил маҳсулот ишлаб чиқарадиган корхоналар тармоқ министрликларига бўйсунадиган бўлади. Бу тадбир шундай заводлар ўртасидаги ўзаро алоқани, ҳамкорликни ҳар томонлама мустаҳкамлайди. У ёки бу заводда пайдо бўлган янгилик, прогрессив технология, илғор иш усуллари ҳамма корхоналарда кенг тарқаладиган бўлади. Бу, ўз навбатида техника прогрессини оширишга, меҳнат унумдорлигининг юксалишига олиб келади. Натижада ҳар бир коллективнинг иш натижаси янада самарали бўлади, маҳсулот таннархи камайиб, сифати ошади.

С. ТЎЛАЕВ,
Ўзбекистон трактор-йиғув заводи техника бюроси бошлиғи.

«Ўзбекхиммаш» заводи коллективи қўлидан чиқаётган турли хил химия асбоб-ускуналари чет элларга ҳам кўплаб етказиб берилмоқда. Айниқса, қардош социалистик мамлакатларда қад кўтараётган янги химия корхоналари учун агрегатлар жўнатиш йилдан-йилга ортиб бормоқда. Суратда: Бир группа монтажчилар янги химия агрегатини Польша Халқ Республикасига жўнатиш учун тайёрламоқдалар.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

МЕҲНАТ ВА ГЎЗАЛЛИК

Сўнгги пайтларда корхонамизда «эстетика» деган сўз кўпроқ тилга олинадиган бўлиб қолди. Ҳа, саноат эстетикаси, меҳнат маданияти заводимиз цехларига тобора кенг қулоч ёйиб кириб келмоқда. Ҳозир цехларда бўлган кишининг баҳри-дили очилади. Илгаригидек, металл қириндилари оёқ остида сочилиб ётмайди. Деворлар доғ-дуғ эмас. Ҳамма ёқ оппоқ пахтадек қилиб оқлаб қўйилган. Станоклар кўзни толиқтирмайдиган ранглар билан бўялган. Тайёр деталлар учун алоҳида, чиқиндилар учун эса алоҳида яшиклар ўрнатилган.

Цех ҳовлиси ҳам кичик боққа айлантирилган. Ҳар бир участканинг ўз гулзори, ҳордиқ чиқариш жойи бор. Реконструкция қилинаётган қуюв, темирчилик-пресслаш, асбобсозлик цехларида ҳам саноат эстетикасини жорий этиш биринчи ўринга қўйилган. Қуюв цехида олтита КД маркали кондиционер ўрнатилди. Темирчилик пресслаш цехининг уч пролётли улкан корпусида ҳам замонавий агрегатлар монтаж қилинган. Буларнинг барчаси меҳнат унумдорлигини оширишга, маҳсулот сифатини яхшилашга олиб келаяпти.

Корхонамизда бундан буён ҳам меҳнат маданиятини ошириш борасида кураш олиб бораяпмиз. Шу мақсадда Иттифоқимиздаги бошқа илғор заводлар тажрибасини ўрганишга ва уни ўзимизда жорий этишга қарор қилдик. Яқинда бир группа мутахассисларимиз Москвадаги Лихачёв номли автомобиль заводида, Ригадаги ВЭФ заводида, Киевдаги Горький номидаги автомат станоклари заводида ва бошқа корхоналарда бўлишди. Улар тажрибасини ўрганса ўргангудек.

Дўстларимиз тажрибаси биз учун катта сабоқ бўлаётир. Ҳозир корхонамиз цехларида шу заводлардаги янгиликлар кенг жорий этилмоқда. Биз бундан буён ҳам улар билан узвий алоқа боғлаб турамиз. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларида ҳам бу масалага алоҳида эътибор берилган. Ишлаб чиқаришга тармоқ принципи асосида раҳбарлик қилиш бизга жуда маъқул тушмоқда. Чунки бу усул бир-бирига яқин ва ўхшаш маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи корхоналар ўртасидаги алоқани тағин ҳам мустаҳкамлайди. Пленум материалларида таъкидланганидек, пухта планлаштириш, ишчилар моддий манфаатдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш билан бир қаторда корхоналарда меҳнат маданиятини юксалтириш ҳам катта аҳамият касб этмоқда. Корхонамиз аҳли Пленум қарорларидан руҳланган ҳолда зўр кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқда.

Пленум қарорларини тезроқ ҳаётга татбиқ этиш учун, бизнинг назаримизда, аввало ишчи иш ўрнини намунали ташкил этмоқ керак. Шундагина меҳнат унумдорлиги тинмай ошаверади, маҳсулот сифати яхшиланаверади. Биз шуни ҳисобга олган ҳолда барча ҳамкасбларимизни меҳнат маданиятини оширишга, янги, замонавий техника ва технологияни тезроқ жорий этишга чақирамиз.

Ж. ПИРМУҲАМЕДОВ,
«Ўзбекссльмаш» заводи инженери.

ХАЛҚ ИШОНЧИ — ЮКСАК ИШОНЧ

Тошкент шаҳар Советининг III сессиясидан

Депутат — халқ хизматкори. Унинг учун сайловчилар наказини изчиллик ва тезкорлик билан бажариш, халқ ишончини оқлашдан бўлак муқаддас вазифа йўқ. Тошкент шаҳар Совети ҳамда район советлари ижроия комитетлари кейинги вақтда омма билан алоқаларини янада мустаҳкамладилар. уларнинг фаолиятида изчиллик бирмунча кучайди. Ўтган йили шаҳар Совети ва Ленин, Куйбишев, Киров ҳамда Фрунзе район советларининг ижроия комитетлари қилаётган ишлари юзасидан аҳолига ҳисоб бердилар. Ижроия комитетлари нинг раҳбарлари тез-тез корхона ва муассасаларнинг коллективлари билан учрашиб туришибди. Сайловчилар билан учрашувлар, шаҳар ва район активлари, савол-жавоб кечалари ўтказиш одат бўлиб қолди.

Советлар фаолиятида жамоатчилик асослари кенг қулоч ёзмоқда. Шаҳар Совети ижроия комитетининг барча бўлимлари ва бошқармаларида ҳозир жамоат советлари, коллегиялар ташкил этилган. Район ижроия комитетларида эса савдо, ташкилий-инструкторлик, маиший хизмат кўрсатиш, қурилиш бўйича жамоатчи бўлимлар иш олиб бормоқда. Штатсиз бўлимлар ишига 1363 инструктор ва инспектор жалб қилинган. Шаҳардаги турли хил комиссиялар, советлар ва ташкилотларда 67 мингдан ортиқ жамоатчи қатнашмоқда.

Ана шуларнинг ҳаммаси, хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида қўлга киритилаётган муваффақиятларимиз Тошкент шаҳар ва район советлари ижроия комитетларининг иш услуби ва методлари такомиллашиб бораётганлигини кўрсатади. Ҳа, шаҳримиздаги совет ташкилотлари кейинги вақтларда аниқ ва мустақил, ташаббус ва тезкорлик билан ишлайдиган бўлиб қолдилар. Коллектив раҳбарликнинг турли форма ва методлари ҳаётда ўз ифодасини топмоқда.

Яқинда бўлиб ўтган Тошкент шаҳар Советининг III сессиясида муҳим масала — шаҳар Совети ва район советлари иш услублари ҳамда методларини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масала муҳокама этилди. Шу ҳақда доклад қилган шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Х. А. Асомов** ва музокарада қатнашган депутатлар эришилган муваффақиятлар билан бир қаторда йўл қўйилган камчиликларни ҳам рўй-рост очиб ташладилар.

Сессияда таъкидлаб ўтилганидек, шаҳар ва район ижроия комитетлари ҳали ҳам кўпдан-кўп турли хил қарорларни кет-ма-кет қабул қилавериш, ижросини текширмаслик сингари эски методлардан тўла воз кеча олганлари йўқ. Биргина 1964 йилда шаҳар Совети ижроия комитети турли масалалар бўйича 1.161, Ленин район ижроия комитети 313, Чилонзор район ижроия комитети 233 қарор қабул қилган. Ваҳоланки, айрим масалаларни йўл-йўлакай иш жараёнида ҳал этиш мумкин эди.

Депутатлар, ижроия комитетларининг активлари аҳоли ўртасида оммавий-тушунтириш ишларини ҳозирги талаблар даражасида олиб бормаётирлар. Сайловчилар наказы ва таклифлари тўла-тўкис бажарилаётгани йўқ. Шу йил планида қилиниши кўзда тутилган 179 наказ ва таклифдан 87 тасигина бажарилди, холос. Меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига кечикиб жавоб бериш, аҳолини қабул қилиш соатларига риоя этмаслик ҳоллари ҳали ҳам рўй бериб турибди.

Ленин район Совети ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Б. Халилов** сессияда сўзга чиқиб, депутатлар фаолиятини яхшилаш хусусида гапирди.

— Маҳалла—тарбия ўчоғи бўлиши керак, — деди у. — Районимиз маҳаллаларида жамоатчилик асосида талайгина ишлар қилиняпти. Маданий-маиший бинолар қурилмоқда, турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказилаётир. Бу ишларга депутатлар бош-қош бўлаяптилар. Шунингдек, депутатлар иштирокида 14 йирик корхонада меҳнаткашлар шикоят ва аризаларининг ҳаракати текширувдан ўтказилди.

—Бўлар-бўлмас қарорлар қабул қилиш практикасидан воз кечиш зарур, — деди «Водоканал» трестининг бошқарувчиси ўртоқ **М. Хўжаев.** — Ҳар бир ходимда ўзига топширилган ишга нисбатан масъулият ҳисси оширилса, интизом яхши йўлга қўйилса, иш кўнгилдагидек бораверади. Трестимизда техника совети тузилган. Ана шу совет асосий масалаларни маслаҳатлашиб ҳал қилади. Ишимиз осон кўчмоқда. Шаҳар ижроия комитетида ҳам техника совети тузиш зарур, чунки кўп тармоқли шаҳар хўжалигига оид баъзи масалаларни ана шу техника совети тез ва малакали ҳал қилиши мумкин.

Октябрь район Совети ижроия комитетининг раиси ўртоқ **С. Норқўзиев** депутатлар эътиборини ишда жамоатчилик асосларини кенгайтиришга қаратди. Бу районда депутатлар ва жамоатчилар ёрдамида маҳаллаларда, уй-жой бошқармаларида, кўчаларда талайгина диққатга сазовор ишлар қилинмоқда. Шу йилнинг тўққиз ойи ичида ижроия комитетга тушган 600 ариза ва шикоят депутатлар, штатсиз ходимлар кўмагида кўриб чиқилди ва ҳал этилди.

Шунингдек, сессияда тўқимачилик комбинати йигирувчиси **М. Алпатова,** шаҳар прокурори **М. Рубанов,** Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг секретари **В. С. Скребнев** ўртоқлар ҳам сўзга чиқдилар.

Сессия муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул этди.

МАРКСИСТИК ПАРТИЯНИНГ КУРТАГИ

Петербург «Ишчилар синфини озод қилиш учун кураш союзи»нинг фаолияти партиямиз ва халқаро ишчилар ҳаракати тарихига қаҳрамонона саҳифа бўлиб киради. Бундан 70 йил муқаддам, 1895 йил кузида В. И. Ленин асос солган «Кураш союзи» ишчилар синфининг жанговар революцион ташкилоти бўлиб қолди.

Россиядаги рус марксистлари орасида илмий социализм билан ишчилар ҳаракатини қўшиш, эҳтиёжи етилганлигини гениал равишда биринчи марта кўра билган В. И. Ленин бўлди. Марксистик назарияни чуқур билиш, пролетариат кучларига буюк ишонч, Россия воқелигининг конкрет шароитларида марксизмни ижодий қўллай билиш ва ривожлантиришга қобиллик, ташкилотчи ва раҳбарга хос нодир талант — ана шу хислатларнинг ҳаммаси, ёш бўлишига қарамай, Владимир Ильични Петербург социал-демократик тўгаракларининг таниқли раҳбарига айлантирди, унинг атрофига илғор ишчилар уюша бошлади.

В. И. Ленин либерал народниклик ва легал марксизмга қарши матонатли кураш олиб бориш орқали жанговар революцион марксистик партия тузиш учун йўл очди. Доҳи ўзининг Россияда туғилиб келаётган марксистик партиянинг манифести бўлиб қолган «Халқ дўстлари» нима ва улар социал-демократларга қарши қандай курашадилар?» деган асарида шундай деб ёзди: «Социал-демократларнинг сиёсий иши Россияда ишчилар ҳаракатининг ўсувига ва ташкил топишига ёрдам беришдир, бу ҳаракатнинг ҳозирги ҳолидан... БУТУН рус ишчилар СИНФИНИНГ... ташкилий курашига айланувига ёрдам беришдир. ...Социал-демократлар бутун диққатларини ишчилар синфига қаратадилар ва бутун ишларини шулар орасида олиб борадилар. (Асарлар, 1 том, 343-346-бетлар).

Ана шу йилларда В. И. Ленин пролетариат гегемонлиги ва ишчиларнинг интернационал жипслашуви принципи ғояларини олға суради. Ишчилар синфи партиясини тузиш зарурлигини асослаб, Владимир Ильич фақат шундай партиягина «ишчиларнинг ҳозирги у ер бу ерда олиб бораётган иқтисодий курашларини онгли суратда олиб борадиган синфий курашга» айлантиришга қобил бўла олади, деб таъкидлади.

«Кураш союзи»ҳали эндигина ташкил топа бошлаган 1894 йилдаёқ Петербургдаги яширин марксистик тўгараклар В. И. Ленин ташаббуси билан марксизмни ўз ораларида пропаганда қилишдан завод ва фабрикалардаги ишчилар орасида кенг сиёсий агитация олиб боришга ўта бошладилар. Биринчи социал-демократик ташкилотнинг тузилиши билан тарихий бурилиш ясалди. Эски тўгаракчилик традициялари ўз ўрнини омма орасида ҳар куни олиб бориладиган сиёсий ташкилотчилик ишига бўшатиб берди. Рус марксистлари ленинча тўгаракларда тарбияланган илғор ишчилар билан мустаҳкам ҳамкорликда катта қийинчиликларни, шафқатсиз сиёсий таъқибларни енгиб, курашнинг янги методлари ва формаларига ўтишни амалга оширдилар. Қисқа фурсатли митинглар, маёвкалар ташкил этиш, саботли забастовкалар биринчи ўринга қўйиларди. Курашнинг бу формалари ленинча «Кураш союзи» раҳбарлиги остида ўтарди.

«Кураш союзи» чиқарган ўткир, куннинг руҳи билан суғорилган, фош этувчи варақалар, прокламация ва брошюралар Петербургнинг минглаб ишчиларини фақат ўз иқтисодий талаблари учун курашга отлантирибгина қолмай, уларни очиқ сиёсий чиқишларга ҳам сафарбар этарди. Ана шундай варақалардан биринчисини Семянников заводининг ишчиси, «Союз»нинг кўзга кўринган арбоби И. В. Бабушкин иштирокида В. И. Ленин ёзади. 1895 йил кузида Торнтон фабрикаси ишчилари ташкил этган стачканинг муваффақиятли чиқишига В. И. Ленин ёзган варақа катта таъсир кўрсатади. Уч йил мобайнида «Ишчилар синфини озод қилиш учун кураш союзи» турли фабрика ва заводларнинг ишчиларига қаратилган 79 та варақа ва прокламация чиқаради.

«Кураш союзи»нинг тугал структураси 1895 йил ноябрида ташкил топди. У учта звенодан: раҳбарлик маркази (бу составга дастлаб В. И. Ленин, Г. М. Кржижановский, В. В. Старков ўртоқлар киритилди), район комитетлари функциясини бажариб турган учта район группаси ва 20—30 социал-демократик ишчилар тўгарагидан иборат эди. Бошқа шаҳарларда ҳам социал-демократик ташкилотлар ана шу тарзда тузила бошлади. Уларнинг фаолиятида қаттиқ конспирация шароитлари имкон берган даражада централизм демократизм элементлари билан қўшиб олиб борилди. Бу ташкилотларга ишчилар оммаси билан доимий кенг алоқада бўлиб туриш, пролетар ҳаракатига раҳбарлик юзасидан катта иш олиб бориш, унга социал-демократик таъсир ўтказиш имконини берарди. 1895—1896 йиллар мобайнида «Кураш союзи» 70 та корхона билан алоқада бўлган.

В. И. Ленин ва Петербург «Кураш союзи»нинг энг буюк хизмати шундаки, улар ишчилар орасидан ажойиб, шонли профессионал революционерларни тарбиялаб етиштирдилар. Ташкилот фаолиятида И. В. Бабушкин, П. С. Грибакин, Б. И. Зиновьев, М. И. Калинин, В. А. Князев, Н. Г. Полетаев, В. А. Шелгунов, И. И. Яковлев каби ва бошқа ажойиб революционер-ишчилар актив роль ўйнадилар.

Петербург «Кураш союзи»нинг сиёсий ва ташкилотчилик фаолияти мамлакатда стачка ҳаракатининг юксалишига жуда катта таъсир кўрсатди. 1896 йилда Петербургда «Кураш союзи» раҳбарлиги остида тўқимачи ишчилар бошлаган ҳақиқий «саноат уруши» авж олади. Тўқимачилар стачкаси чет эл мамлакатлари ишчилар синфининг бирдамлик ҳаракатини вужудга келтиради. Подшо ҳукумати пролетариатга ён беришга ва иш кунини 11,5 соатгача қисқартиш тўғрисида қонун қабул этишга ҳамда байрам дам олишини белгилашга мажбур бўлади.

«Кураш союзи» ишчилар синфи революцион марксистик партиясининг куртаги эди. Унинг Россиянинг жуда кўп шаҳарларидаги социал-демократик ташкилотлар билан кенг ва мустаҳкам алоқада бўлганлиги, бутун мамлакатдаги социал-демократик ҳаракатга катта таъсир кўрсатганлиги ана шундан далолат беради. «Кураш союзи»нинг алоқалари жуда хилма-хил ва таъсирчан характерга эга бўлган. Ўзаро ёзишмалар, варақалар ва прокламациялар юбориб туриш, В. И. Ленин, шунингдек М. А. Сильвин, опа-сингил З. П. ва С. П. Невзоровалар, А. А. Ванеев, А. А. Якубова, Н. К. Крупская, Г. М. Кржижановский ва бошқа революционерларнинг сафарлари кўпгина марксистик ташкилотларга амалий ишда жиддий ёрдам кўрсатди.

Россия пролетариатининг асримиз бошида олиб борган қаҳрамонона революцион кураши маркс-ча-ленинча партия тузиш учун замин ҳозирлаб берди. Ана шу замин асосида пайдо бўлган партия Октябрь ғалабасини, мамлакатимизда социалистик жамият қуришни таъминлади.

Е. НИКИТИН,
тарих фанлари доктори.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ" *Натижаларни маълум қилади*

ТАНҚИДДАН СЎНГ

Газетамизнинг 15 август сонида босилган «Деҳқонлар бозордан ранжимасин» сарлавҳали рейд мақолада пойтахтимиздаги Госпиталь, Октябрь, Олой ва Марказий колхоз бозорларида колхозчи деҳқонларга ўз маҳсулотларини сотиш учун етарли шарт-шароитлар яратиб берилмаганлиги танқид қилинган эди.

Мақола Госпиталь, Олой, Октябрь, Марказий колхоз бозорлари ходимлари ўртасида муҳокама қилинди. Муҳокамада мақолада келтирилган фактлар ва танқидий мулоҳазалар тўғри деб топилган. Деҳқонларнинг маданий савдо қилишлари учун бир қатор тадбир-чоралар кўриб чиқилган.

Жумладан, Госпиталь бозор комитети бозор территориясини ободонлаштириш, деҳқонларни тош-тарози, халат билан таъминлаш юзасидан амалий тадбирларни кўрди. Бозор территориясидаги меҳмонхона кенгайтирилиб зарур нарсалар билан жиҳозланди. Карвонсарой кенгайтирилган. Омборлар ремонт қилинди.

— Шу кунларда бозорда деҳқонлар учун 130 та кўчма прилавка хизмат қилиб турибди. Яқин кунларда яна 20 та кўчма прилавка ўрнатилади. Бозорда савдо ташкилотлари вакилларидан ҳар куни график бўйича навбатчилик қилиш ташкил этилди. Улар бозор территориясини текшириб, озодаликни контроль қилиб туришибди, дейилади редакцияга юборилган жавобда.

Олой колхоз бозори директори Қодиров ҳамда Марказий колхоз бозори директори Ҳошимов ўртоқлар ҳам редакцияга йўллаган жавоб хатларида мақолада кўрсатилган камчиликлар бартараф этилаётганлиги, колхозчи деҳқонларга барча қулайликлар яратиб берилаётганлиги хабар қилинади.

«ТЎКИЛГАН ОБРЎ»

«Чорвоқ ГЭСстрой» бошқармаси партия комитети «Тошкент ҳақиқати» газетасининг шу йил 16 июнь сонида «Уртўқмоқ» рубрикасида босилган «Тўкилган обрў» сарлавҳали мақолани муҳокама қилди. Уй-жой коммунал контораси бошлиғи И. М. Гончаровнинг халқ мулкига қўл чўзиб, кишиларга қўпол муносабатда бўлганлиги муҳокамада тасдиқланди ва унга партиявий йўл билан жазо берилди. Маъмурият эса уни ишдан бўшатишга қарор қилган.

Москва. 6 октябрь (ТАСС мухбири). Совет Иттифоқининг бошқа кўп шаҳарлари сингари пойтахтимиз аҳолиси ҳам улкан ўзбек шоири ва адиби Ойбекнинг асарларини биладилар ва севиб ўқийдилар. Ўзбекистон халқ ёзувчиси туғилган кунининг 60 йиллиги муносабати билан кеча москваликлар бу улкан адибни шарафладилар. Адабиётчилар марказий уйида Ойбекка бағишланган кечага ёзувчилар, санъат арбоблари тўпланишди. Кечани СССР Ёзувчилар Союзи правлениесининг секретари Г. Марков очди. Комил Яшин Ойбекнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида доклад қилди. Пойтахт адабиётчилари ва қардош республикалардан келган ёзувчилар юбилярни табрикладилар. Суратда: белорус ёзувчиси Иван Мележ (чапда) Ойбекни табрикламоқда.

Тошкент ҳақиқати

Халқ контроли амалда

Партия-давлат контроли саҳифаси

* **Совхоз назоратчиларининг ибратли ишлари** * Тошкент уйсозлик комбинатидаги нуқсонлар * *Халқ соғлигининг ҳақиқий посбонлари бўлайлик.*

ФИДОКОР КИШИЛАР

Бу совхознинг халқ назоратчиларини хўжаликнинг юз-кўзи деб аташади. Дарҳақиқат шундай. Кўмаклашув группасининг аъзолари ҳамиша ҳушёр ва сезгирлик билан иш кўриб, хўжаликни юксалтириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Уларнинг сезгирлиги туфайли кўпгина камчиликлар ўз вақтида очиб ташланди ва уни тугатиш чоралари белгиланди. Айрим эгри қўллар халқ назоратчиларининг дадиллиги туфайли кўпчилик олдида изза бўлиб, қилмишларига яраша жазо олдилар.

Гапнинг қисқаси партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группа аъзолари совхознинг қайси бир соҳаси бўлмасин, унинг ривожланишига ҳисса қўшадилар. Мана бир мисол. Кейинги пайтларда соғин сигирлардан олинадиган сут миқдори кескин камайиб кетди. Ахир нима гап ўзи? Ўша-ўша ферма, ўша соғин сигирлар, ўша сут соғувчилар ва молбоқарлар. Ем-хашакдан ҳам нолиб бўлмайди. Илгари 85 соғин сигирдан кунига 650—700 литрдан сут соғиб олинарди, энди бўлса бу кўрсаткич 450—500 литрга тушиб қолибди! Бунинг сабаби нимада?!

Халқ назоратчилари бу масала билан эринмасдан, диққат билан шуғулландилар. Фермада бўлиб, у ердаги шарт-шароитни ўргандилар. Бу соҳада группа аъзоси, пенсионер Бакир ака Абдишев айниқса ғайрат кўрсатиб ишлади. Бакир ака ишни фермада соғин сигирларга берилаётган ем-хашакларнинг тўйимлигини текширишдан бошлади. Маълум бўлдики, молларга кўп ҳолларда сифатсиз ем-хашак едирилади. Бунинг устига моллар боқилаётган хоналарнинг санитария ҳолати талабга жавоб бермайди. Буларнинг ҳаммаси, албатта, сутнинг камайиб кетишига сабаб бўлади-да.

Бакир ака бу ҳақдаги ўз мулоҳазаларини айтди. Бу масала совхоз дирекцияси ва партия ташкилоти билан биргаликда муҳокама қилинди. Камчиликларни тугатиш учун чора ва тадбирлар кўрилди.

Ем-хашакнинг хили кўпайтирилди. Сигирхоналар яхшилаб ремонтдан чиқарилди. Натижа ёмон бўлмади. Сигирлардан соғиб олинаётган сут миқдори кескин кўпайди.

Халқ назоратчилари бригада ва бўлимларда ҳисоб-китоб ишларининг тўғри олиб борилиши, экин майдонларидан самарали фойдаланилиши устидан ҳам контроллик ўрнатганлар.

Бу ўринда группа аъзоси Т. Эшонхўжаевнинг қилаётган ишлари, айниқса, диққатга сазовордир: у Қодирия темирйўл станциясида 50 мингга яқин турли хил яшчик ва бир неча юз тонна минерал ўғит, қишлоқ хўжалиги асбоб-ускуналари тўпланиб қолганлигини аниқлади. Бу масалага жиддий эътибор беришни совхоз дирекциясидан талаб этди.

Совхоз дирекцияси у ердаги аҳволни яхшилаш чораларини кўрди. Яшчиклар бўлимларга тақсимлаб берилди. Ҳар бир бўлим ўзига тегишли яшчикларни станциядан ташиб кетди.

Оржоникидзе районидаги баъзи колхоз ва совхозларга тегишли бўлган минерал ўғитлар, химикатлар, асбоб-ускуналар ҳам станциядан ташиб кетилди. Шундай қилиб, станциядаги юк тушириладиган жойлар нормал ҳолга келтирилди.

«Қибрай» совхози партия ташкилоти ҳузуридаги партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группанинг 17 аъзоси бор. Шунингдек, совхознинг 3 та бўлими, гаражи ва қурилиш бригадасида 5 та пост ташкил этилган. Бу постларнинг ишига ишлаб чиқариш илғорларидан 18 киши жалб этилган.

Кўмаклашув группаси ўз ишини олдиндан тузилган ва партия комитетида тасдиқланган план асосида олиб боради. Ҳар бир группа ва пост аъзоси ўз зиммасига конкрет топшириқлар олган. Группага шу совхознинг энг кекса ишчиларидан тажрибали коммунист, Эргаш Қосимов раислик қилмоқда.

Группа аъзолари билан ҳар ойда бир марта йиғилиш — семинар ўтказилади. Бунда қилинган ишларга якун ясалади, илғор халқ назоратчилари ўз тажрибалари билан ўртоқлашадилар.

— Биз, —дейди Эргаш Қосимов, — фақат ишлаб чиқариш масалалари билан шуғулланибгина қолмай, тарбиявий, оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришда ҳам совхоз партия комитетига ёрдам бериш учун курашмоқдамиз. Халқ назоратчиларимиздан Карим Мўминов, Мираҳмад Мирқосимов, Н. И. Савкин ўртоқлар бу соҳада кўпчиликка ўрнак бўлмоқдалар.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхозининг партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группа аъзолари йиғим-теримни намунали ўтказишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Суратда: ёш коммунист актив жамоатчи-назоратчи Рустам Кумишов (ўнгда) тракторчи Йўлдош Тешабоев билан биргаликда пахта ташийдиган прицепларни текшириб кўрмоқда. М. Нуриддинов фотоси.

ГАЗЕТА ЭЪТИБОРИДАН ЧЕТДА

Партия-давлат контроли комитети органлари катта сиёсий ва тарбиявий ишлар олиб бормоқдалар. Ўз атрофига мингларча актив жамоатчи ва жонкуяр кишиларни тўплаган район, шаҳар контроль органлари, уларнинг жойлардаги ташкилотлари ва вакиллари партия ва совет ташкилотларининг ҳақиқий ёрдамчилари ҳисобланадилар. Уларнинг иш тажрибаларини ёритиш ва оммалаштириш матбуотимизнинг муҳим вазифасидир. Бу соҳада журналистиканинг барча жанрларидан фойдаланиш лозим.

«Янгийўл» газетасида илгарилари бу масалага катта эътибор бериларди. Газета ходимлари халқ контроли органлари билан ҳамкорликда иш олиб бориб, назоратчиларнинг фаолиятига оид қизиқ-қизиқ, кўпчиликнинг эътиборини жалб қиладиган материалларни бериб турарди. Бундан руҳланган, ўз ишлари жамиятга келтираётган фойдаларини газета саҳифаларида ўқиган назоратчилар янада куч ва ғайрат билан меҳнат қилишлари табиий.

Лекин кейинги пайтларда газетада партия-давлат контроли саҳифаси онда-сонда учрайдиган бўлиб қолди. Ўтган тўққиз ой мобайнида ҳаммаси бўлиб 5—6 та саҳифа берилибди, холос. Лоақал ҳар ойга биттадан ҳам тўғри келмайди. Лекин берилаётган материаллар ҳам ҳар тарафлама мукаммал эмас. Халқ назоратига оид материаллар кўпинча ҳисобот шаклида ёзилади. Газета ходимлари фельетон, корреспонденция сингари жанрлардан фойдаланиб, партия-давлат контроли саҳифасида бериладиган материалларнинг тематик ва рангба-ранг бўлиши учун курашмайдилар. Газетада бериладиган танқидий материалларнинг изчиллиги, бундай мақолаларга корхона ва ташкилотларнинг ўз вақтида жавоб бериши таъминланмайди.

Газетанинг шу йил 20 май сонида босилган материалларни олиб кўрайлик. Бунда район партия-давлат контроли комитетининг аъзоси У. Усмоновнинг «Ўрим эшик қоқаяпти», собиқ «Шарқ юлдузи» колхози партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группа раиси Ж. Насруллаев ўртоқларнинг «Сезгирлик билан» сарлавҳали материаллари ва бошқа хабарлар берилган. Саҳифадаги материаллар гарчи тематик жиҳатидан ҳар хил бўлса ҳам, лекин уларда кўпроқ умумий гапларга ўрин берилган. Бирон халқ назоратчисининг ибратли ишлари атрофлича ёритилмаган.

Партия-давлат контроли саҳифасида ёки «Халқ контроли амалда» рубрикаси остида фақатгина танқидий материаллар берилиши керак деган тушунча нотўғридир. Халқ назоратчилари омма ўртасида ташкилий-сиёсий, тарбиявий ишларни йўлга қўйишда қандай ижобий ишлар олиб бораётганлигини очерк ва лавҳаларда ҳам ёритиб бориш матбуотнинг муҳим вазифасидир.

Шу кеча-кундузда ҳамманинг фикри-зикри бир нарсага: тер тўкиб етиштирилган ҳосилнинг сўнгги граммларигача нобуд қилмай йиғиб-териб олиш ва давлатга топширишга қаратилган. Халқ назоратчилари кўп жойларда ана шу курашнинг олдинги сафида бормоқдалар. Улар нобудгарчиликка қарши актив курашмоқдалар. Лекин газета уларнинг бу ишлари ҳақида сукут сақламоқда.

«Янгийўл» газетаси партия-давлат контроли органларининг иши ҳақидаги материалларни ёритишдаги муносабатини тубдан ўзгартириши лозим.

НЕГА ЖОНИНГИЗ АЧИМАЙДИ

Кейинги йилларда бинокорликда темир-бетон ва яхлит блоклардан фойдаланиш кенг авж олиб кетди. Бу бинокорлик материалларидан қурилган иншоот ва бинолар пишиқлиги, қулайлиги билан ажралиб туради.

Тошкентдаги уйсозлик комбинати йирик панеллар ишлаб чиқарувчи ягона корхонадир. У Тошкент қурилишлари учун кўплаб йирик темир-бетон панеллари етказиб бермоқда. Бинокорликда минерал-момиқ кенг қўлланилаётганлигини назарда тутиб комбинатда ана шундай цех қурилган эди. Аввалига бу цехга катта умидлар боғланди. Цех бошлиғи ўртоқ Н. Мирончук ва корхона раҳбарлари «энди ҳаммаёқни арзон минерал-момиққа тўлдириб ташлаймиз» деб керилиб ҳам юришди. Лекин иш мақтангудек бўлиб чиқмади. Цехнинг вагранкаси ха деганда бузилаверди. Лойиҳа бўйича цехда учта минерал-момиқ тайёрлайдиган вагранка қурилиши кўзда тутилган. Аммо ҳозирчалик иккитаси қурилган-у, улар ҳам яхши ишламайди.

Оз миқдорда бўлса ҳам чиқарилаётган минерал момиқ механизациянинг йўқлиги туфайли машинага паншаҳалар билан ортилади. Буни кўрган бош инженер пинагини ҳам бузмайди.

Цехдан чиқаверишда қатор «тоғ тизмалари»га дуч келасиз. Уларнинг бири кокс «тоғи», иккинчиси тупроқ «тоғи», учинчиси доломит харсангларидан ҳосил бўлган ўзига хос «тоғ»дир. Бошқача қилиб айтганда бу «тоғ»лар аслида давлат маблағи. Корхона пулига келган. Минерал-момиқ вагранкаси емирмагандан кейин бу «тоғ»лар кундан-кунга ўсиб бормоқда.

Қиш ҳам келмоқда. Ёғингарчилик ҳам бўлиб турипти. Очиқ ҳолда ётган кокснинг ҳоли не кечади. Корхона директори давлатнинг 60—70 минг сўмлик маблағи нобуд бўлиб кетаётганини кўриб ҳеч ҳам ачинмайди.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, Олмалиқдаги рудасиз материаллар конидаги ўртоқлар юбораётган доломитлар жуда сифатсиз. Таркибида кераксиз тупроқлар жуда кўп. Ана шу тупроқлар учун уй-жой қуриш комбинати кейинги бир ярим йил мобайнида 41 минг 700 сўм тўлади. Шундан кўра доломит майдалайдиган агрегатни кон яқинига қуриб тоза маҳсулот заводга юборилса, давлат кераксиз тупроқни ташиш учун йўл кира тўламасди.

Бу ҳали холва. Кокс «тоғи»нинг этагидаги махсус чанларда қотиб ётган фенолни кўрсангиз кайфиятингиз бузилади. Қотиб қолган фенол ишга ярамайди. Уни ёқиб бўлмаса. Ҳовлига ётқизсангиз, калошни йиртади. Бу ерда ҳам давлатнинг 25 минг сўмга яқин маблағи исроф бўлиб ётибди. Комбинат раҳбарлари ҳамон хотиржам.

Агар комбинатнинг планлаштириш ёки ишлаб чиқариш бўлимига кириб, нега аҳвол бунақа, бир тонна кокс қанча туради, фенолнинг нархи қанақа, деб сўрасангиз, ярим кун ҳужжат қидиришади. Ахир бу хомашёлар комбинатнинг нонику. Наҳотки унинг қанча пул туришини идорадагилар билишмаса?! Бу аҳволда корхона экономикасини ким юксалтиради?

Комбинатдаги бундай исрофгарчилик жонкуяр ишчиларни ташвишга солиб қўйди. Улар раҳбарларга қанча айтишмасин раҳбарлар назар-писанд қилмадилар. Давлат маблағининг кўкка совурилиши билан қанчалик ишимиз бор, деб пинакларини бузмадилар. Ниҳоят, бир группа ишчилар аҳволни республика партия-давлат контроли комитетига маълум қилдилар. Текшириш натижасида фактлар тўла тасдиқланди. Уларни йўқотиш чоралари белгиланди. Аммо корхона раҳбарлари ҳали ҳам ўзларига тегишли хулоса чиқариб олмадилар. Чунки август ойининг охирида амалга оширилиши мўлжалланган тадбирларнинг кўпчилиги ҳали ҳам бажарилгани йўқ.

Минерал-момиқ цехи ҳамон планни бажармаётир. Бу ерда ишчилар учун шароит яратилмаган. Ҳатто ишчиларнинг дам олиши ва овқатланиши учун жой ҳам ажратилмаган. Цех бошлиғи ўртоқ Н. Мирончук ҳамон ваъда билан кифояланиб турибди.

Аҳвол шундай бўлгач, ишчиларнинг ойлиги ҳам бебарака бўлади-да. Шу туфайли ҳам бир неча ишчи минерал-момиқ цехидан ариза бериб бўшаб кетди. Шу йилнинг бошидан то 15 июлгача 14 киши бошқа ишларга ўтиб кетди. Улар давлат мулкини тежайдиган, кишиларга ғамхўр раҳбарлар бошчилик қилаётган корхоналарга жойлашиб олдилар.

Тошкент уйсозлик комбинати раҳбарлари, афтидан, қаттиқроқ чора кўрилишини кутиб турганга ўхшашади. Акс ҳолда республика партия-давлат контроли комитетининг танбеҳларидан ўзларига хулоса чиқариб олиб, аҳволни тузатган бўлардилар.

С. ЛАХИН,
С. ЮНУСОВ,
Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг штатсиз инспекторлари.

Цех бошлиғи Н. Мирончук:
— Қани энди шу ҳаммаси тушим бўлиб қолса...
М. Воробейчиков чизган расм.

СИФАТ УЧУН КУРАШДА

Валентина Макаричева назоратчи Рафаэл Дўсталимов билан биргаликда кечагина цехларда ўтказилган рейднинг натижасини кўздан кечираётган эди. Шу пайт хона эшиги очилиб, Зайниддин пайдо бўлди.

— Келинг, — дея уни қарши олди Валентина Макаричева.

Сўнгра хизмат, дегандек унга назар ташлади.

— Биласизми, — деб гап бошлади Зайниддин, — мен бу ерга цехимизда юз бераётган аҳволдан сизларни хабардор қилгани келдим. Кўпдан буён кузатиб бораман, «АГВ-12-1» пресси нинг ишида жиддий нуқсонлар борга ўхшайди. Баъзи станокларга эса терморегуляторлар ҳам ўрнатилмапти. Буларнинг ҳаммаси маҳсулот сифатининг бирмунча пасайишига олиб келади, албатта.

Фабрика партия-давлат контроли комитети кўмаклашув группасининг раиси В. Макаричева Зайниддиннинг гапларини диққат билан тинглар экан, унга миннатдорчилик билдирди.

Группа раисининг ўринбосари Рафаэл Дўсталимов эртасига назоратчиларни ўз ёнига олиб, бешинчи цехдаги аҳволни текширди. Ҳақиқатан ҳам Зайниддин айтган камчиликлар тўғри бўлиб чиқди.

Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группа аъзоларининг бу сингари ибратли ишларидан кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Жонкуяр назоратчилар маҳсулот сифатини яхшилаш, фойдаланилмаётган резервларни ишга солиш соҳасида ғайрат кўрсатмоқдалар.

Маҳсулот сифатини яхшилашда халқ назоратчилари иштирокида тез-тез ўтказиб туриладиган рейдларнинг аҳамияти катта бўлмоқда. Яқинда 7-цехда ўтказилган рейд натижасида жиддий камчилик аниқланди ва уни тузатиш тадбирлари белгиланди.

Халқ назоратчилари бошқа соҳаларда ҳам актив иш олиб бормоқдалар. Уларнинг иштирокида меҳнат интизоми яхши йўлга қўйилмоқда, оммавий-сиёсий ишлар жонлантирилмапти.

Хуллас, фабрикадаги 180 дан ортиқ халқ назоратчилари корхона маркасини қадрлаш, маҳсулот сифатини янада яхшилаш соҳасида жонкуярлик кўрсатишмоқда. Шунинг учун ҳам партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида группа аъзоларининг меҳнатига юқори баҳо берилди. Р. Дўсталимов, Т. Турсунхўжаев, М. Мухин, З. Шохобиддинов каби тиниб-тинчимас назоратчиларнинг иши, айниқса, мақталди. Жонкуяр ходим Валентина Макаричева яна кўмаклашув группасининг раиси қилиб тайинланди.

С. ЕҚУБОВ.

ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИ—МУҲИМ МАСАЛА

Янгийўл райони қишлоқларида қурилиш ишлари ҳажми тобора кенгайиб бораяпти. Колхозлар ва совхозлар пул даромадларининг ортиши, қишлоқ меҳнаткашлари турмушининг фаровонлашаётганлиги туфайли ҳар йили турли-туман объектлар кўплаб бунёд этилмоқда. Ўнлаб хўжалик бинолари, турар-жойлар, маданий-маиший муассасалар қад кўтаряпти.

Аввалги йиллардагидек бу йил ҳам Янгийўл район хўжаликларида янги иморатлар қуриляпти. Уларнинг кўпчилигини райондаги колхозлараро қурилиш ташкилоти коллективи қуриши керак. У бу йил 186 та объектни фойдаланишга топшириши лозим. Ташкилот ана шу вазифанинг тўла уддасидан чиқаяптими? Йўқ. Қурилиш ишлари планларини ой сайин барбод этмоқда. Буни ташкилотнинг шу йилнинг биринчи ярмидаги ишлари якунлари яққол кўрсатади.

Ташкилот (раиси Ф. Раҳматуллин, бош инженери Ф. Абаев ўртоқлар) шу йилнинг биринчи ярми учун белгиланган қурилиш-монтаж ишлари планини бажаришни уддалай олмади. Бор-йўғи 82 процент қилиб адо этди. Ўз кучлари билан бажарган қурилиш ишлари ҳажми эса топшириқдагига нисбатан 87,8 процентни ташкил этди. Айниқса, уй-жойлар қурилиши оқсамоқда. Қурилишнинг бу тури бўйича белгиланган план 67,5 процент қилиб бажарилган. Олти ой ўтиб кетганига қарамай 186 та объектдан фақатгина 30-таси фойдаланишга топширилган, холос.

Ҳамма камчиликнинг сабаби қурилиш ишларининг ёмон ташкил этилаётганлигида. Меҳнат қанча яхши ташкил этилса, иш шунча енгил кўчади. Лекин нима учундир бу оддий ҳақиқат ташкилот раҳбарларининг ёдидан кўтарилганга ўхшайди. Улар бу масала билан деярли шуғулланишмаяпти. Бундай ўзибўларчилик кўнгилсиз оқибатларга олиб келаяпти. Қурилишнинг бошқа техника иқтисодий кўрсаткичларидан бирортаси ҳам тўла бажарилмаяпти. Меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича топшириқ ойдан ойга адо этилмаётир. Натижада қурилишга лойиҳа-смета ҳужжатларида белгиланганига қараганда анча ортиқча маблағ сарфланмоқда. Ўртача иш ҳақи меҳнат унумдорлигига қараганда 9,8 процент олдинлаб бораётир. Шу туфайли давлатга 6,3 минг сўмлик зарар келтирилган. Қурилиш-монтаж ишлари харажатлари бир ярим минг сўмлик ошиб кетган.

Колхозлараро қурилиш ташкилоти раҳбарлари биринчи навбатда ишга тушириладиган объектлар ва чала иморатларни тезроқ бунёд этиш масаласига ҳам етарли эътибор бермаяптилар. Қатор объектлар йиллаб қурилмоқда. Калинин район «Ленинизм» колхозидаги мактаб-интернат қурилиши 1960 йилда бошланган эди. Лекин у ҳамон тугатилгани йўқ. Чалалигича ётибди. Қурилиш суръати шундай даражада борадиган бўлса бу муҳим объект яна бир неча йил қурилиши турган гап. «Кекса» бундай бинолар районда бир қанча бор.

Бинокорлик ишларини механизациялаш муҳим вазифалардан ҳисобланади. Бу соҳадаги ишларни ҳам кўнгилдагидек деб бўлмайди. Қурилишнинг механизация даражаси ҳали ҳам жуда паст. Индустриал методлар деярли қўлланилмайди. Меҳнатни ташкил этишнинг прогрессив формалари жуда секинлик билан жорий этилмоқда. Механизация усули билан бажариладиган иш плани бор-йўғи 30 процент қилиб адо этилган. Бу жуда ачинарли ҳолдир.

Объектларни қуришда қўпол хатоларга йўл қўйилмоқда. Ҳамма иш қатъий технология асосида олиб борилмаяпти, бу ерда технология қоидаларидан четга оғишлар одат тусига кириб қолган. Ғишт бир қатор терилмайди. Ғиштлар орасидаги тик чоклар қоришма билан тўлдирилмаяпти. Бинолар деворлари қурилишида арматура ишлатилмайди. Натижада айрим объектлар брак қурилмоқда, улар тез ремонт талаб бўлиб қолаяпти. Масалан, Ҳамроқул Турсунқулов номли колхозда уй-жойлар жуда сифатсиз қурилган. Сувоқ, пол ётқизиш, проёмларни тўлдиришда қурилиш нормаларидан четга чиқилган. Худди шундай камчиликлар бошқа колхозлар объектларини қуришда ҳам содир бўлган.

Ташкилот устахоналари тайёрлаб бераётган дурадгорлик буюмларининг сифати жуда ёмон. Улар яхши қуритилган ва сифатли тахталардан ясалмаяпти. Намлик даражаси анча юқори бўлган эшик ва дераза ромлари ўрнатилгандан сўнг қайишиб-майишиб қолаяпти. Кўп ҳолларда улар қайта ремонт қилинмоқда. Фақатгина шу йилнинг май ойида бракни тузатиш учун минг сўмликдан ортиқ маблағ сарфланган.

Объектларнинг тез ва сифатли қурилиши кўп жиҳатдан бинокорлик материаллари билан қандай таъмин қилинаётганлигига боғлиқ. Ташкилотда таъминот ишлари ҳам яхши йўлга қўйилмаган. У ёки бу бинокорлик материалларининг йўқлиги, етишмаётганлиги, ўз вақтида етказиб берилмаётганлиги объектлар қурилишининг судралишига сабаб бўлмоқда.

Яқинда область партия-давлат контроли комитети Янгийўл колхозлараро қурилиш ташкилотининг шу йилнинг биринчи ярим йилидаги фаолиятини муҳокама қилди. Натижада юқоридаги камчиликлар очиб ташланди ҳамда колхозлараро қурилиш ташкилоти раиси Ф. Раҳматуллин ва бош инженери Ф. Абаев ўртоқлар қаттиқ огоҳлантирилди. «Облколхозстрой» трести бошқарувчиси С. Сааков ва трест бош инженери Н. Ортиқхўжаев ўртоқлар зиммасига Янгийўл колхозлараро қурилиш ташкилоти ишини яхшилаш учун тегишли ёрдам бериш ҳамда унинг фаолияти устидан назоратни кучайтириш вазифаси юкланди.

М. МИРҲАМИДОВ.

ПОЛИКЛИНИКАЛАР ЯХШИ ИШЛАСИН

Халқ соғлиғи — юрт бойлиги. Партия ва ҳукуматимиз аҳолининг соғлиғи тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Ўнлаб касалхоналар, лаборатория ва илмий-текшириш институтлари эл саломатлигини қўриқлаб турибди. Поликлиникалар ҳам аҳолига медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш, соғлиқни сақлаш соҳасида бирмунча иш қилдилар. Шаҳар поликлиникалари ўзларининг даволаш-профилактик ишларида фан ютуқлари, диагностика ва соғломлаштиришнинг янги-янги усулларини қўлланмоқдалар.

Жамоат кенгашлари ва санитария дружиналари поликлиникаларга ёрдам бериб турибдилар. Шаҳар поликлиникалари санитария маорифи бўйича олиб борилаётган ташкилий, методик ишларнинг марказига айланмоқда.

Лекин бир қатор поликлиникаларда аҳолига медицина хизмати кўрсатиш қониқарли эмас.

Кўпгина поликлиникалар хизмат кўрсатишга тўла мослаштирилмаган биноларда жойлашган, уларни қайта жиҳозлаш ва капитал ремонт қилиш талаб этилади. Даволаш советларининг иши суст ташкил этилган, санитария, қўриқ комиссиялари ҳам ҳозирги талаблар даражасида ишламайдилар. Амбулатория ва диспансерларда кўпгина тартибсизликларга йўл қўйилаётганлиги, айниқса ачинарлидир. Киров районидаги поликлиникалардаги аҳвол бунга мисол бўла олади.

Бош врачлар ва уларнинг ўринбосарлари меҳнат интизомини яхши йўлга қўйиш тўғрисида кам ғамхўрлик қиладилар. Масалан, Киров районидаги ўртоқ А. П. Шевелева врач бўлган 8-поликлиникада текшириш ўтказилганида ходимларнинг ишга кечикиб келиши аниқланди. Бундай ҳоллар бошқа поликлиникаларда ҳам рўй бериб туради.

Поликлиникаларга штатли консультантлар юқори малакали мутахассислар — профессор, доцент, ассистентларни жалб этиш катта аҳамиятга эга. Бироқ бу муҳим тадбир амалга оширилмаётир.

Поликлиникалар томонидан беморларни стационарларга планли равишда жойлаштиришда тартибсизлик рўй бериб келмоқда. Бунинг сабаби шундаки, поликлиникалар ўзларига доимий равишда бириктириб қўйиладиган стационарларга эга эмаслар, иккинчидан улар учун ордерлар жуда кам миқдорда ажратилади.

Шаҳардаги поликлиникаларнинг барчаси ихтисосли врачлар билан таъмин этилган деб айта олмаймиз. Бу, албатта, аҳолига намунали хизмат кўрсатишнинг сифатига салбий таъсир қилмоқда. Поликлиника ходимлари меҳнатини тўғри ташкил этишга кам эътибор берилмоқда. Хоналар тор, барча қулайликлар яратилмаган, буфетлар ишламайди.

Врачларнинг маҳорати ва малакасини ошириш юзасидан ҳам етарли чора ва тадбирлар кўрилмайди. Поликлиникалар фаолиятининг энг заиф томонларидан яна бири шуки, улардаги ходимлар илмий ишлар билан кам шуғулланадилар.

Поликлиникаларнинг врачлар контроль комиссиялари фаолиятида катта камчиликлар содир бўлмоқда. Касаллик варақалари муддатини узайтиришга бағишланадиган мажлислар кўпинча врачларнинг иштирокисиз, пала-партиш ўтказилади. Шундай ҳоллар ҳам бўладики, ошна-оғайнигарчилик билан иш тутиб, баъзи кишиларга ҳеч бир асос бўлмаган ҳолда ихтисослаштирилган даволаш муассасаларига йўлланма берилади.

Бундай камчиликларнинг содир бўлишида поликлиникаларнинг партия ташкилотлари ва кўмаклашувчи группаларнинг ҳам айби бор. Чилонзор районидаги 10-поликлиникада эса партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группанинг ўзи йўқ.

Д. Усмонов ва Н. М. Павленко ўртоқлар бош врач бўлган поликлиникаларда эса беморлар учун барча қулайликлар яратилмаган. Касаллар коридорда тик туриб навбат кутадилар. Врачларга кириш учун олдиндан рўйхат тузиб қўйилмайди.

Шаҳар партия-давлат контроль комитети бу масалани махсус муҳокама қилди. Поликлиникаларда беморларни қабул қилиш ва участкалар бўйича аҳолига медицина хизмати кўрсатиш соҳасида тартибсизликка йўл қўйганлиги, ҳисоб-китоб, ҳужжатлаштириш, рўйхатга олиш ишларидаги қўпол чалкашликлар учун 26 ва 11-поликлиникаларнинг бош врачлари Д. Усмонов, М. И. Павленко ўртоқлар огоҳлантирилди.

Бошқа поликлиникаларда ҳам ишни ҳар томонлама яхшилашга қаратилган чоралар кўрилди. Ишонамизки, шаҳар поликлиникаларининг раҳбарлари ва ходимлари булардан тегишли хулоса чиқариб, ўз ишларида жиддий бурилиш ясайдилар.

М. ЕНИКЕЕВ,
Тошкент шаҳар партия-давлат контроли комитети соғлиқни сақлаш секторининг мудири.

С. САМАТОВ,
шаҳар партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

ЛЕНИН МАЙДОНИНИНГ ЯНГИ ЖАМОЛИ

Пойтахт марказида — В. И. Ленин номли майдонда бугун иш қизғин. Ён-атрофдаги кўримсиз бир қаватли уйларнинг ҳаммаси бузилиб, ер текисланяпти. Москвадан В. Кожевников, С. Саломонов, М. Маленкина, А. Добровольский ўртоқлар каби инженер ва геологлар келишган. Улар майдон ер шароити билан танишмоқдалар. Ўзбекистонлик ҳамкасблари В. Деминов, З. Саакиян ўртоқлар билан майдонни қайта қуришга мосламоқдалар.

Улкан майдоннинг бир томонида ўн тўққиз қаватли кўкка устун бўлгудек баланд бино бўй чўзади. Бинонинг ташқи кўриниши «Н» ҳарфини эслатади. Москва ва Тошкент архитекторлари, конструктор ва технологлари узоқ йиллар изланиб Тошкентда ҳам шундай баланд бинолар бунёд этиш мумкинлигини исботладилар. Бино енгил бетон, кенг ҳажмли панеллар, ойна ва йиғма темир-бетон материалларидан қад кўтаради. Бинонинг ҳам чидамли, ҳам чиройли бўлиши лойиҳачилар диққат марказида турган. Иншоот вестибюлида йиғилишлар ўтказиладиган кичик зал ва асосий корпусда эса минг ўринли катта зал бўлади.

Лойиҳачилар бино атрофини кўкаламзорлаштиришга алоҳида эътибор беришган. Майдон бўйлаб 9x9 метр ҳажмли 260 та яшил гулзор ястанади. Гир атрофга чинор ва акация дарахтлари экилади, улар остига скамейкалар қўйилади. Бу жойларда ҳордиқ чиқариш, сайр этиш мумкин.

Майдоннинг чап томонида ҳам улкан қурилишга қўл урилди. Бу ерда Ўзбекистон ССР қурилиш министрлиги учун мўлжалланган саккиз қаватли бино қад кўтармоқда. Бинонинг узунлиги 200 метрга яқин. Бу қурилиш лойиҳасини Москвадаги маъмурий бинолар ва спорт иншоотларини типовой ва экспериментал лойиҳалаш марказий илмий-тадқиқот институти коллективи билан «Ташгипрогор» архитекторлари яратишган. Бинонинг пастки қаватида 750 киши сиғадиган конференциялар зали бўлиб, залга Абдулла Тўқаев кўчасидан кирилади. Бу иншоот ҳам архитектуранинг энг сўнгги ютуқлари асосида бунёд этилаяпти.

Ҳозирги кунда В. И. Ленин номли майдонда экскаватор ва скреперлар наъраси ҳар ённи тутган. Қурилиш материаллари ортган машиналар турна қатор келиб турибди. Одамларда тиним йўқ. Ҳамма бир жон-бир тан бўлиб майдон реконструкциясини тезроқ тугаллаш ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги байрамини ёруғ юз билан кутиб олиш иштиёқида меҳнат қиляпти. Бинокорлар ўртасида бошланган социалистик мусобақада 153-қурилиш тресты 17-бошқармасига қарашли Савриддин Насриддинов бошлиқ бетончилар, Ҳамид Қорабоев бошлиқ дурадгорлар бригадалари олдинда бормоқдалар. А. Илинчин бошлиқ арматурачилар иши ҳам чакки эмас.

Ёш инженерлардан старший прораб М. Абдуллаев ва прораб О. Исҳоқов ўртоқлар қурилишга бошчилик қилишмоқда. Улар қўлида аниқ график бор. Шу график асосида бетон келяпти, панеллар монтаж қилиняпти. Ишнинг планли ташкил этилганлиги ва меҳнат интизоми намунали йўлга қўйилганлиги қурилиш суръатига-суръат қўшмоқда.

Орадан яна икки йил ўтади. Шунда биз Ленин номли майдонни — пойтахтимиз юрагини танимай қоламиз. Ҳар куни майдон хиёбонларидан ўтиб осмонўпар улкан, гўзал биноларга суқланиб боқамиз.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Суратда: бўлажак бинонинг макети.

УНУТИЛМАС ХОТИРАЛАР

Яқинда Чирчиқдаги машинасозлар саройида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Кечага меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари, пенсионерлар, Ленинни кўришга муяссар бўлган революционерлар Ю. Буховер, К. Нагорний, А. Тестелец ва бошқалар ҳам келишди. Пионерлар кеча қатнашчиларини табриклаб гулдасталар тақдим этишади.

К. Нагорний В. И. Ленин иштирок этган ва нутқ сўзлаган советларнинг еттинчи съездида қатнашган ва доҳийнинг сўзларини эшитишга мушарраф бўлганди. У ана шу учрашув ҳақида мароқ билан сўзлаб берди. 500 дан ортиқ ишчи-хизматчилар қатнашган бу кеча ҳаммада яхши таассурот қолдирди. Шаҳарда «Ленин ҳақида ҳикоялар», «В. И. Ленин — жаҳонда биринчи социалистик давлат асосчиси» деган темаларда кечалар ўтказиляпти. Кечаларни шаҳар «Билим» жамияти ва шаҳар комсомол комитети ҳамкорликда ташкил қилмоқда.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

БУТУН ДУНЁ КАСАБА СОЮЗЛАРИГА МУРОЖААТ

ХАНОЙ, 6 октябрь. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикаси касаба союзларининг умум конфедерацияси баёнот эълон қилиб, Америка интервенциячилари Вьетнам халқига қарши олиб борилаётган урушда заҳарлайдиган моддалар, заҳарли газлар ва бошқа қирғин воситаларини ишлатаётганликларини кескин равишда қоралади. ВИА агентлиги орқали эълон қилинган шу баёнотда АҚШ империалистлари ва уларнинг Сайгондаги малайлари бундай агрессия актларини дарҳол тўхтатишлари лозим, деб таъкидланади.

Вьетнам Демократик Республикаси касаба союзларининг умум конфедерацияси бутун дунёдаги ишчилар синфига ва касаба союз ташкилотларига мурожаат қилиб, уларни АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши қатъий норозилик билдиришга чақирди.

ИНДОНЕЗИЯДАГИ ВОҚЕАЛАРГА ДОИР

ПАРИЖ, 6 октябрь. (ТАСС). Индонезиядан олинган хабарларга қараганда, Марказий Ява районидаги ҳукумат қўшинлари билан 30 сентябрдаги давлат тўнтариши тарафдорлари ўртасида уруш ҳаракатлари давом этмоқда. 30 сентябрдаги давлат тўнтариши тарафдорлари кеча куни ҳукумат қўшинлари эгаллаган Жокьякарта шаҳрини бугун эрталаб яна ўз қўлларига киритдилар. Франс Пресс агентлигининг мухбири Жакарта радиоси эшиттирган хабарга асосланиб, Сингапурдан ана шу маълумотни билдирди. Кейинги икки кун ичида, деб хабар беради мухбир, Жокьякарта уч марта қўлдан-қўлга ўтди.

Подполковник Унтунг тарафдорларининг қуролли бўлинмаларини бостириш мақсадида Марказий Явада янги армия гуруҳи тузилажагини бугун Жакарта радиоси эълон қилди. Подполковник Унтунг раҳбарлигида 30 сентябрда давлат тўнтариши қилишга уринилган эди. Бу армия гуруҳининг қўмондони қилиб подполковник Супарно тайинланди. Жакарта радиоси «Дипонегоро» дивизияси составидан тўнтариш тарафдорларининг икки батальони Марказий Явада ҳукумат қўшинларига таслим бўлганлигини хабар қилди.

НЬЮ-ЙОРК, 6 октябрь. (ТАСС). Жакарта радиоси қуйидагиларни хабар қилди: саккиз газетага, шу жумладан инглиз тилида чиқадиган «Индонезиан Геральд» ва «Жакарта Дейли Мейл» газеталарига ўз нашрларини тиклаш руҳсат этилди, деб хабар берди Ассошиэйтед Пресс агентлигининг мухбири Куала-Лумпурдан. Бироқ, мухбирнинг таъкидлаб кўрсатишича, ана шу радиоэшиттиришда Индонезия армиясининг қўмондонлиги ёпиб қўйган «Хариан Ракьят» (Индонезия Коммунистик партиясининг органи) ва «Варта Бхакти» газеталари, шунингдек Антара информация агентлиги тўғрисида ҳеч нарса айтилмайди.

Ўша агентлик мухбирининг Жакартадан хабар беришича, Индонезия қуролли кучларининг органи бўлган «Ангкатан Берсенжата» газетаси тўртта сиёсий партия, шунингдек бир неча оммавий ташкилотлар ўзларининг қўшма баёнотида компартиянинг ва у билан боғлиқ бўлган ташкилотларнинг тарқатиб юборилишини талаб қилганликларини хабар беради. Ана шу тўрт партия мусулмонларнинг етакчи «Нахдатул Уламо» партияси, мусулмонларнинг унча катта бўлмаган «Партай Сарикат Ислом Индонезия» партияси, католиклар партияси ва асосан ҳарбийлар ўртасида ўз таъсирига эга бўлган Ипки партиясидан иборатдир.

* * *

ЖАКАРТА, 6 октябрь. (ТАСС). Бугун Богордаги президент саройида Сукарно раислигида Индонезия ҳукуматининг мажлиси очилди. Мажлисда министрларнинг кўпчилиги, шу жумладан коммунист министрлар Ньото ва Луқмон ҳозир бўлдилар.

Индонезия радиоси «30 сентябрь ҳаракати»нинг декретлари тўғрисидаги хабарлар эълон қилиб турган, бу ҳаракатни қўллаб-қувватлаган ёки қўллаб-қувватлашга интилган» газеталарни шу бугундан бошлаб расмий равишда тақиқлаш тўғрисида информация министри Аҳмадийнинг фармойишини эшиттирди.

Бугун «Ангкатан Берсенжата» газетаси мусулмонлар партияси «Нахдатул Уламо» марказий раҳбарлигининг ва бошқа баъзи ташкилотларнинг баёнотларини эълон қилди. Баёнотларнинг авторлари, тез фурсатда президент коммунистик партияни, «халқ ёшлари ташкилотини, Индонезия хотин-қизлар ҳаракатини (Гервани), Индонезия касаба союзларининг марказий федерациясини (СОБСИ), шунингдек ўзини «30 сентябрь ҳаракати» деб атаганлар билан ҳамкорлик қилган бошқа оммавий ташкилотларни «тақиқласин» деб талаб қилмоқдалар.

Жакартада ва мамлакатнинг бошқа баъзи шаҳарларида коммунистларни кўплаб қамоққа олиш давом этмоқда.

10 САМОЛЁТ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, (ТАСС). Америка реактив самолётларининг бир неча группаси Вьетнам Демократик Республикаси территориясига яна ҳужум қилди. ВИА агентлигининг хабарида айтилишича, дастлабки хабарларга қараганда, Вьетнам Демократик Республикасининг қуролли кучлари Америка самолётларидан 10 тасини уриб туширди ва бир нечасини шикастлантирди. Шундай қилиб, ўтган йилнинг 5 августидан бери Вьетнам Демократик Республикаси территориясининг тепасида Америка самолётларидан жами 639 таси уриб туширилди.

ПОКИСТОН ҲУКУМАТИНИНГ ҚАРОРИ

ЛОНДОН, (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Равальпиндидан хабар беради: бугун Покистон Малайзия билан дипломатик муносабатларни узди. Покистон ташқи ишлар министри Зулфиқор Али Бхутто Ҳиндистон-Покистон ўртасидаги можарода Малайзиянинг тутган позицияси сабабли шундай қарорга келинганлигини айтди.

ЗОЛИМЛИК ВА БЕДОДЛИК СИЁСАТИ

БУЭНОС—АЙРЕС, 6 октябрь. (ТАСС). Сальвадор ҳукумати мамлакат меҳнаткашларига нисбатан золимлик сиёсатини ўтказмоқда. У, мустақил касаба союз ҳаракатини бостиришга ҳаракат қилмоқда, бедодлик ва зўравонлик ишлатмоқда. Аргентина умуммеҳнат конфедерацияси Сальвадор меҳнаткашларининг умумий конфедерациясидан олган мактубда ана шундай дейилади. Мактубда ҳукумат маъмурлари гражданларнинг ҳуқуқларини мисли кўрилмаган тарзда поймол қилганликларини кўрсатувчи ҳоллар айтиб ўтилади. Масалан, касаба союз раҳбари Сантьяго контрерас 24 августдан бери қамоқда ётибди. Нима сабабдан қамалганлиги шу чоққача унинг ўзига айтилган эмас. 11 сентябрда касаба союз арбоби Карлос Марин ўғирлаб кетилди. Унинг қаердалиги номаълум.

Аргентина умуммеҳнат конфедерацияси Сальвадор касаба союз бирлашмаси билан ўзининг бирдамлигини билдирди ва қамаб қўйилган кишиларнинг дарҳол озодликка чиқарилишини талаб қилди.

СПОРТ

«ПОЛИТОТДЕЛ» ОЧКО ТЎПЛАМОҚДА

«Политотдел» командаси навбатдаги матчни Винница шаҳрида «Локомотив» футболчилари билан ўтказди. Бу матч 0:0 ҳисобида дуранг бўлиб тугади. Колхоз футболчилари финалда ҳали мағлубиятга учраганлари йўқ. Сафардаги тўрт ўйиннинг иккитасида ғалаба қозондилар, иккитасини дуранг қилдилар.

«Политотдел» командаси 34 ўйиндан кейин 31 та очко билан иккинчи финал группада 9-ўринда боряпти. Колхоз футболчилари 10 октябрда Тбилиси шаҳрида «Локомотив» командаси билан ўйнайдилар.

БОКСЧИЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Чирчиқ боксчилари Марғилон шаҳридан катта ютуқлар билан қайтиб келишди. «Чимён» спорт клуби боксчилари «Меҳнат» жамияти Марказий Совети биринчилигида Чирчиқ шаҳар спорт шарафини ҳимоя қилишди.

Чирчиқ боксчилар командасининг ҳар бир аъзоси фахрли ўрин учун курашди. В. Хан ва А. Ҳафизовлар шахсий ҳисобда биринчи, Татаринцев, Тяжев, Илюшенко, Гнеевлар иккинчи, Мальцев, Максимовлар учинчи ўринларни олишди. Чирчиқ боксчилари умумкоманда ҳисобида тошкентлиқлардан кейинги фахрли иккинчи ўринни эгаллашди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

УРТЎҚМОҚ

ЎЗБОШИМЧА ТЕРГОВЧИ

Тун. Соат бир ярим. Фараз қилинг, Калинин район милиция бўлимининг собиқ терговчиси Усмонхўжаев ширин уйқуда. Худди шу маҳал уч номаълум шахс унинг уйига кириб келади. Ҳовли рўясида эрта билан бозорга олиб бориш учун тоғорага териб қўйилган қулупнайни ўғирлаб чиқиб кетишаётганида Усмонхўжаев сезиб қолади. Шунда безорилар «бевақт» уйғониб қолган уй эгасини қаттиқ ярадор қилиб, тун қаърига сингиб, кўздан ғойиб бўлишади.

Кечирасиз, бу воқеа Усмонхўжаев уйида эмас, балки шу йил 19 майга ўтар кечаси Калинин район «Қорасув» совхозининг кекса ишчиси Али ота Норматовнинг уйида содир бўлди. Али ота воқеани Усмонхўжаевга хабар қилган эди, у:

— Одам ҳам шунчалик хасис бўладими? Нима ўғирласа-ўғирлайди-да. Ёшликда биз ҳам қилганмиз, — деди пинагини бузмай.

— Ўғлим, ахир қулупнай егани одам кечаси келадими?

— Ия, кечаси келмаса, кундузи икки қўллаб тутқазиб юборармидингиз. Ёшлар районни қайтариш қанақа бўлишини сизга ўргатиб қўйиш керак экан.

Усмонхўжаев айбдорлар у ёқда қолиб, заҳрини Норматовга сочиб кетди. Хўш, борди-ю, унинг ўзи Норматовнинг ўрнида бўлганда ярим кечада оила тинчлигини бузиб, ҳаётига хавф солган бу безориларга нисбатан қандай муносабатда бўлган бўлур эди? Ҳамма гап ҳам ана шунда. У пешана тери билан етиштирган оила насибасига чанг солиб, соғлиғига путур етказган бу текинхўрлар устидан у жиноий иш қўзғатармиди ёки қулупнайни кўтаришиб, уларни эшиккача тавозе билан кузатиб қўймагани учун ўзини-ўзи тергов қилармиди? Турган гап, у тонг отмасдан айю-ҳаннос солиб безориларни соясини ерга туширмай топтириб келарди.

Лекин терговчи Усмонхўжаев Али ота Норматов ўрнида бўлмагани учун оғриқ сезмади. Йўқ, у фақат оғриқ сезмадигина эмас, қонун нишабини безорилар фойдасига буриб, ҳалол меҳнат билан кун кўраётган кишилар ҳуқуқини оёқ ости қилди. У тунда бировлар уйига бостириб кириб, безорилик қилган шахсларни эмас, балки улардан шикоят қилиб, ёрдам сўраган беозор Норматовни айблашга уринди. Бу текинхўрларни очиқ чеҳра билан кутиб олмагани учун уни гуноҳкор сифатида сўроқ қилди. Нима учун? Норматовнинг гуноҳи нима? У ўз шахсий мулкини текинхўрларга икки қўллаб топширмай, калтак егани учун айбдорми? Ёки ўзини-ўзи ҳимоя қилгани учунми? Шундай экан, нима учун Усмонхўжаев бу кўнгилсиз воқеанинг асосий гуноҳкори — Сергелидаги темир-бетон шпал заводининг шофери Юрий Кандрашов, слесари Глазирин ва электромонтёр В. Сальниковларнинг елкасини силаб, Норматовни сарсон қилиб келяпти. Қани бу ерда мантиқ? Агар Норматов гуноҳкор бўлса Юрий Кандрашовнинг онаси Н. Кандрашова билан шу завод гаражининг диспетчери К. Ерошина Али ота эшигига келиб, ўғлининг гуноҳини кечишни сўраб ўтирармиди? Кандрашов, Глазирин ва Сальниковларда айб бўлмаса завод маъмурияти уларнинг бу хатти-ҳаракатини умумий йиғилишларда муҳокама қилиб, беҳуда вақт кетказишармиди?!

Эҳтимол, воқеа тунда содир бўлгани учун Усмонхўжаев айбдорлар билан гувоҳларни яхши ажрата олмагандир. Ундай десак, завод шофери Юрий Кандрашов: «Ўртоқ терговчи, сиз янглишманг, ҳамтовоқларим Павел ва Витька билан кечаси Норматов уйига борган, унинг тинчлигини бузган айбдор мен бўламан» деб жавоб бериб турибди. Усмонхўжаев эса ўнгида алаксираб, Кандрашов ўрнига бегуноҳ Норматовни ҳибизга оляпти.

Айтинг-чи, «ҳурматли» ҳуқуқшунос, инсон тақдирига нисбатан бундай телба-тескари қоидани қайси қонун мажмуасидан ўқигансиз. Сиз, бундай ҳаракатингиз билан фақат совхознинг кекса ишчиси, тўғри ниятли Норматовнинг оиласигагина эмас, паноҳингизга олаётган ёшлар ахлоқига ҳам салбий таъсир кўрсатаяпсиз. Чунки сиз бугун ёшларни тарбиялаб, тартибга чақириш ўрнига ҳимоянгизга олиб тинч оилани безовта қилдингиз. Эртага эса ҳаётга эндигина кириб келаётган бу темирқанотлар сизнинг ўзбошимчалигингиздан рағбатланиб, бундан ҳам хунукроқ ишларга қўл уришлари мумкин-ку, ахир!

Маиший бузуқ Усмонхўжаев халқ ишончини оқламагани учун ҳам Калинин район милиция бўлимидан ҳайдалди. Йўқ, сиз бундай пўпанак босган фикр ва тушунчангиз билан на кишиларни тарбиялай оласиз ва на улар ҳуқуқини ҳимоя қила оласиз. Ҳа, халқимиз «пичоқни олдин ўзингга ур, оғримаса бировга» дегандек сиз оғриқни сезмайсиз. Чунки кишилар юрагидан йироқсиз.

А. ШАЙХОВ.

1966 йил учун газета ва журналларга обуна қабул қилинмоқда

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ"ГА ОБУНА БЎЛИШНИ УНУТМАНГ

Газетага обуна «Союзпечать»нинг ҳамма бўлимларида, почтальонлар, фабрика, заводлар, қурилишлар, муассасалар, олий ўқув юртлари, шунингдек, колхоз ва совхозлардаги жамоатчи вакиллар томонидан қабул қилинади.

ОБУНА БАҲОСИ: 12 ойга — 5 сўм 28 тийин, 6 ойга — 2 сўм 64 тийин, 3 ойга — 1 сўм 32 тийин.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

8 ОКТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.20 — **Улкамизда олтин куз** (ёшлар учун), 18.45 — **Нормандия-Неман** (бадиий фильм), 20.45 — **Тошкент области далаларида** (қишлоқ хўжалик ходимлари учун).

21.05 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 21.10 — **Телевизион янгиликлар,** 21.25 — **Экран янгиликлари,** 22.15 — **Сўнгги янгиликлар,** 22.25 — **Реклама ва эълонлар,** 22.30 — **Уч миниатюра** (музикали эшиттириш).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.20 — **Оқар сув қиссаси** (болалар учун), 18.55 — **Тошкент янгиликлари,** 19.05 — **Гумер Теляшов** (телефильм), 19.35 — **Урнингиздан туришни сўрайман** (телеспектакль).

Ўзбек тилида: 21.10 — **Коммунистик меҳнат кишилари,** 21.30 — **Тошкент янгиликлари,** 21.40 — **Чайкалар тунда ухламайди** (телефильм), 21.55 — **Опера ва балетлардан парчалар.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/X да **Дон-Жуан,** 9/X да **Чио-Чио-Сан.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/X да **Сарвқомат дилбарим,** 9/X да **Мирзо Улуғбек.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Грузин цирки артистларининг гастроли.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Кул ва олмос — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Неаполнинг тўрт куни — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Тарзаннинг ўлими — НАВОИЙ номли (кундуз соат 5 да ўзбек тилида).

Чўртанбалиқ амри билан — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

Узоқ юлдуз нури (1 ва 2 серия) — «ИСКРА» (кеч соат 9 да).

ЁЗГИ БИНОДА:

(кеч соат 8 да бошланади)

Карамболь — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ганга ва Жамна (1 ва 2 серия) — КАФАНОВ номли.

Янги Дон-Жуан — «ВАТАН».

Инспектор ва тун — «УДАРНИК».

Кул ва олмос — ТЕЛЬМАН номли.

Махфий миссия — НАВОИЙ номли.

Электро — ПУШКИН номли.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
9, 10 октябрда
ХОРАЗМ АНСАМБЛИНИНГ
концертлари

Солистлардан **Гулчеҳра Исмоилова, Жуманиёз Собиров, Шариф Султонов, Отабой Ҳасанов, Раъно Жуманиёзова, Отаназар Абдалниёзов, Матназар Ниёзимбетов, Ражаб Исмоилов** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

«ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИГА
СОТУВЧИЛАР КЕРАК

Иш ҳақи разряддан ташқари ставкалар юзасидан тўланади.

Савдо марказининг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

1- ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ
троллейбус ҳайдовчилари тайёрлайдиган
кундузги ва кечки
КУРСГА
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тошкент шаҳар, Тарас Шевченко кўчаси 28-уйда эксплуатация бўлимига келиб учрашилсин.

ТОШКЕНТ ПОЧТА ТАШИШ БЎЛИМИ
почта посилкалари сортировкачиси ихтисосига
10- синф ҳажмида маълумоти бўлган
йигит ва қизларни
қабул қилади

Посилка почтасини ортувчи ишчилар ҳам керак.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, вокзал, почта ташиш бўлими.

«Главташкентстрой»нинг
ТЕМИР-БЕТОН БУЮМЛАР ЭКСПЕРИМЕНТАЛ ЗАВОДИГА

техника контроли бўлими ва ишлаб чиқариш-техника бўлими учун **инженерлар ва техниклар, цех бошлиқлари ва мастерлари, арматурачилар, ускуна ремонт қилувчи слесарлар, сантехника слесарлари, электрогазосваркачилар, кўприк крани ва кранбалка кранчилари, бетончилар, бетономешалка мотористлари, сувоқчилар, бўёқчилар, электромонтёрлар, охранниклар**

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқ билан, оилалилар 2 йил ичида квартира билан таъминланади.

Тошкент шаҳар, Ленин район, Жарқўрғон кўчаси, 39-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (5- трамвай, 7, 12, 17-автобуснинг «Масложиркомбинат», 26- автобуснинг «Касалхона» остановкаси).

Носиров кўчаси, 178-уйда турувчи **Абдулахач Исҳакович Яқубов**нинг шу уйда турувчи Лидия Павловна Яқубовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Прядельная кўчаси, 155-уй, 18-квартирада турувчи **Людмила Борисовна Солонина**нинг Зольная кўчаси, 1-уй, 4-квартирада турувчи Валерий Андреевич Солониндан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

Шомаҳмудов кўчаси, Қўрғонтепа проезд, 56-уйда турувчи **Йўлдош Муслимов**нинг Улуғбек кўчаси, 59-уйда турувчи Раъно Худойбердиевна Шамсиевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Чиғатой кўчаси, 2-тупик, 61-уйда турувчи **Михаил Нисанович Исҳаков**нинг Ўқчи кўчаси, 49-уйда турувчи Светлана Даниловна Кикировадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Ўқчи кўчаси, Ялта тупик, 23-а уйда турувчи **Роза Исмоиловна Акромова**нинг Малогоспитальная кўчаси, 15-уйда турувчи Карим Акромовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Ўқчи кўчаси, Ялта тупик, 69-а уйда турувчи **Аббос Баҳромов**нинг Оқтепа кўчаси, Садоий проезд, 16-уйда турувчи Маҳбуза Фахриддиновна Баҳромовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

2-Набережная кўчаси, 35-а уйда турувчи **Мирсаъдулла Иноғомович Мирзаев**нинг Доғистон кўчаси, 68-уй, 109-квартирада турувчи Адолат Ҳамиджоновна Йўлдошевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Бешёғоч кўчаси, Шарқ тупик, 7-уйда турувчи **Раҳбарой Абдураҳмонова**нинг Уста Ширин кўчаси, 43-уйда турувчи Қўчқор Юсупович Ёқубовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Охунбобоев кўчаси, 4-а уйда турувчи **Александр Платонович Помозов**нинг Свердловск шаҳар, Омская кўчаси, 93-уй, 4-квартирада турувчи Анастасия Дмитриевна Помозовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Калинин район, Строительная кўчаси, 111-уй, 9-квартирада турувчи **Валентина Ефимовна Чуканова (Белякова)**нинг Донецк шаҳар, Шахтострой посёлкаси, Мирний проспект, 75-уй, 1-квартирада турувчи Виталий Петрович Чукановдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

Ўзгариш кўчаси, 25-уйда турувчи **Тамара Шарипова**нинг шу уйда турувчи Икром Шариповдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Боку кўчаси, 41-уйда турувчи **Зинаида Григорьевна Обших**нинг шу уйда турувчи Пётр Степанович Обшихдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

Павлов кўчаси, 12-уй, 21-квартирада турувчи **Инна Ивановна Лисицина**нинг шу уйда турувчи Владимир Феофанович Лисициндан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

Носиров кўчаси, 119-уйда турувчи **Мария Карповна Барбашева**нинг Библиотечная кўчаси, 11-уй, 63-квартирада турувчи Михаил Константинович Барбашевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Ленин орденли Ҳамза номли Ўзбек давлат академик драма театри коллективи Ўзбекистон ССР халқ артисти Замира Ҳидоятовага онаси

Жаҳонбиби ЗОКИРОВАНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 25-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004. Редактор ўринбосарлари — 25885, 26232. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши, саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 02410. Индекс 64969. Нашр. № 1864. IX